

Brenna - siła natury

 [brenna.gmina](https://www.facebook.com/brenna.gmina)

 [gminabrenna](https://www.instagram.com/gminabrenna)

RAPORT

O STANIE GMINY

Szanowni Państwo,

Przekazuję na Państwa ręce raport stanowiący podsumowanie działalności Wójta Gminy Brenna w roku 2024.

Pierwszy rok kadencji nie należał do najłatwiejszych. Realizowaliśmy budżet uchwalony przez poprzedników, w tym spłacaliśmy zaciągnięte przez nich długi. Wprowadzanie systemowych zmian w finansach gminnych wymagało podejmowania trudnych decyzji na praktycznie każdym poziomie zarządzania. Oszczędzanie i racjonalizacja wydatków była też czasami źle odbierana przez niektóre grupy społeczne. Wynagrodzenia pracowników urzędu pozostawione przez kilka lat bez waloryzacji nawet zbliżonej do inflacji ukształtowały się na poziomie znacząco niższym od oferowanych przez sąsiednie jednostki samorządowe. Utraciliśmy przez to kilku wartościowych pracowników.

Mimo trudności, dzięki jasno określonym celom wskazanym w programie wyborczym, konsekwencji w działaniu oraz wsparciu zaangażowanych większości radnych i kierownictwa urzędu, udało się uporać z wieloma problemami lub przeprowadzono ich diagnozę i rozpoczęto procesy naprawcze. Ustabilizowano finanse Gminy, zapoczątkowano proces naprawy i porządkowania zagospodarowania przestrzennego, podjęto trudne i czasochłonne działania w zakresie optymalizacji kosztów prowadzenia placówek oświatowych, rozpoczęto systemowe porządkowanie własności i użytkowania gruntów gminnych, a także zintensyfikowano udział w projektach krajowych i zagranicznych.

Przed nami jeszcze wiele pracy, jednak motywacją są pierwsze widoczne rezultaty. Pozyskaliśmy dofinansowania, prowadzimy projekty społeczne i modernizacyjne. Przygotowaliśmy dokumentację wraz z wnioskami o dofinansowania dla kolejnych projektów, przeprowadziliśmy analizy i rozpoczęliśmy działania zmierzające do zwiększenia samowystarczalności energetycznej gminy. Poprawiliśmy politykę informacyjną z wykorzystaniem strony internetowej i mediów społecznościowych.

Z radością odnotowuję też wzrost zaangażowania mieszkańców w inicjatywy społeczne, który jest dla mnie kluczowym elementem funkcjonowania samorządu lokalnego. Funkcjonowanie pierwszego autorskiego budżetu gminy będzie można jednak ocenić dopiero za rok, a efekty działań strukturalnych i zmaterializowanie się przygotowywanych inwestycji w jeszcze dłuższej perspektywie.

Proszę o zaufanie i cierpliwość. Sprawy gminy są w dobrych rękach.

Opracowanie:

Urząd Gminy Brenna

Brenna, 2025 r.

Spis treści

I Wprowadzenie	6
I.1 Podstawa prawna	6
I.2 Metodyka opracowania	7
I.3 Struktura dokumentu	8
I.4 Wykaz źródeł	10
I.5 Charakterystyka Gminy Brenna	10
I.6 Gmina Brenna w liczbach w latach 2020-2023	13
II Sytuacja w Gminie Brenna w 2024 roku.....	17
II.1 Realizacja polityki finansowej	17
II.2 Realizacja polityki inwestycyjnej	29
II.4 Sytuacja gospodarcza	31
II.5 Sytuacja demograficzna	31
II.6 Realizacja polityki w zakresie gospodarki odpadami	32
II.7 Realizacja polityki oświatowej i kulturalnej	34
II.8 Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	51
II.9 Ochrona środowiska.....	62
II.10 Działania na rzecz bezpieczeństwa	64
II.11 Analiza bieżącego utrzymania dróg	70
II.12 Analiza udzielonych i rozliczonych dotacji przez organizacje pozarządowe	72
II.13 Administracja.....	74
II.14 Uchwały Rady Gminy	74
II.15 Gospodarka gruntami	76
III Podsumowanie	79
III.1 Wnioski	81
Spis tabel	89

I Wprowadzenie

Raport o stanie gminy jest podsumowaniem najważniejszych działań, które miały miejsce w Gminie Brenna w 2024 r. i zgodnie z przepisami prawa stanowi podstawę debaty kończącej się głosowaniem nad udzieleniem wójtowi wotum zaufania. Dzięki swej zawartości, dokument pozwala na obiektywną ocenę panującej sytuacji, przez co staje się instrumentem monitoringu i ewaluacji polityki rozwoju lokalnego. Każda kolejna edycja raportu – dostarczając informacji porównawczych – może stanowić także wkład do analiz w ujęciu dynamicznym.

Raport, poza celem informacyjno-sprawozdawczym, ma również walor związany z partycypacją społeczną. Procedura opracowania dokumentu zwiększa poziom zaangażowania mieszkańców w sprawy gminy i umożliwia im kontrolę organów władzy, m.in. przez ustawowy mechanizm debaty nad raportem. Mając na uwadze specyfikę dokumentu, jego ewaluacyjny i inwentaryzacyjny charakter – w kolejnych podrozdziałach określono szczegółowo umocowania prawne, metodologię opracowania, strukturę dokumentu, a także podano wykaz dokumentów źródłowych. Część wprowadzającą kończy syntetyczna charakterystyka Gminy Brenna z wykorzystaniem podstawowych wskaźników opisujących jej sytuację społeczno-ekonomiczną.

I.1 Podstawa prawna

Konieczność przygotowania raportu o stanie gminy wynika z zapisów art. 28aa ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465) wprowadzonego ustawą z 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz.U. 2018 poz. 130).

Szczegółowe wytyczne dotyczące raportu, zawarte we wspomnianym akcie prawnym, wskazują, że:

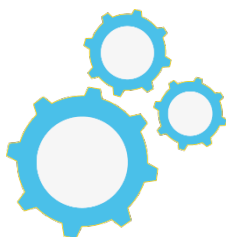
1. Wójt (burmistrz) co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie gminy raport o stanie gminy.
2. Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał Rady Gminy.
3. Rada Gminy może określić w drodze uchwały szczegółowe wymogi dotyczące raportu.
4. Rada Gminy rozpatruje raport podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium wójtowi. Raport rozpatrywany jest w pierwszej kolejności. Nad przedstawionym raportem o stanie gminy przeprowadza się debatę.

5. W debacie nad raportem o stanie gminy Radni zabierają głos bez ograniczeń czasowych.
6. W debacie nad raportem o stanie gminy mogą zabierać głos mieszkańcy gminy. Mieszkaniec, który chciałby zabrać głos, składa do Przewodniczącego Rady pisemne zgłoszenie, poparte podpisami:
 - w gminie do 20 000 mieszkańców – co najmniej 20 osób;
 - w gminie powyżej 20 000 mieszkańców – co najmniej 50 osób.
 Zgłoszenie składa się najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień, na który została zwołana sesja, podczas której ma być przedstawiany raport o stanie gminy. Mieszkańcy są dopuszczani do głosu według kolejności otrzymania przez przewodniczącego rady zgłoszenia. Liczba mieszkańców mogących zabrać głos w debacie wynosi 15, chyba że rada postanowi o zwiększeniu tej liczby.
7. Po zakończeniu debaty nad raportem o stanie gminy Rada Gminy przeprowadza głosowanie nad udzieleniem Wójtowi wotum zaufania. Uchwałę o udzieleniu wotum zaufania Rada Gminy podejmuje bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady gminy. Niepodjęcie uchwały jest równoznaczne z podjęciem uchwały o nieudzieleniu wójtowi wotum zaufania.
8. W przypadku nieudzielenia wójtowi wotum zaufania w dwóch kolejnych latach rada gminy może podjąć uchwałę o przeprowadzeniu referendum w sprawie odwołania wójta.

W kontekście uwarunkowań Gminy Brenna należy podkreślić, że:

Mieszkańcy chcący wziąć udział w debacie nad raportem o stanie gminy, ze względu na liczbę mieszkańców, są zobowiązani do przekazania przewodniczącemu Rady Gminy pisemnego zgłoszenia popartego minimalnie dwudziestoma podpisami.

I.2 Metodyka opracowania

Prace analityczne podjęte w związku z przygotowaniem raportu objęły trzy główne rodzaje aktywności. Były to: analiza danych wtórnych dostępnych w statystyce publicznej, analiza danych pozyskanych z dokumentów i baz Urzędu Gminy w Brennej oraz analiza jakościowa.

1

Analiza danych dostępnych w statystyce publicznej (tj. w Banku Danych Lokalnych GUS i bazie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Jaworznie). Zebrane dane posłużyły do zarysowania tła przemian społeczno-gospodarczych w Gminie Brenna. Ze względu na specyfikę działania statystyki publicznej granicznym momentem

pełnej dostępności danych był 2021 r. Brakujące informacje uzupełniono danymi z zasobów Urzędu Gminy w Brennej.

2

Analiza danych pozyskanych ze sprawozdań, baz i raportów Urzędu Gminy w Brennej, w tym również podlegających publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej. Informacje te były kluczowe z punktu widzenia istoty raportu i pozwoliły na prezentację działań i efektów w poszczególnych obszarach zadań samorządu. Skoncentrowano się tu na rzeczowej realizacji gminnych dokumentów planistycznych oraz rzeczowej realizacji zadań wynikających z ustawy o samorządzie gminnym.

3

Analiza jakościowa. W proces badawczy zaangażowano osoby odpowiedzialne za wdrażanie poszczególnych polityk lokalnych. W trakcie opracowywania kontaktowano się z poszczególnymi referatami i jednostkami organizacyjnymi gminy. Z przedstawicielami samorządu zostały przeprowadzone wywiady umożliwiające dokonanie jakościowej oceny działania gminy w 2024 r. Stanowiły one podstawę formułowania wniosków i rekomendacji wpisujących się w faktyczny kontekst i uwarunkowania Gminy Brenna.

1.3 Struktura dokumentu

Treść raportu bezpośrednio odnosi się do zadań nałożonych na samorząd gminny art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465). Zgodnie z jego treścią, zadania własne gminy obejmują sprawy:

1. ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej;
2. gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego;
3. wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz;
4. działalności w zakresie telekomunikacji;
5. lokalnego transportu zbiorowego;

6. ochrony zdrowia;
7. pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych;
8. wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
9. gminnego budownictwa mieszkaniowego;
10. edukacji publicznej;
11. kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
12. kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych;
13. targowisk i hal targowych;
14. zieleni gminnej i zadrzewień;
15. cmentarzy gminnych;
16. porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego;
17. utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych;
18. polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej;
19. wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej;
20. promocji gminy;
21. współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1491);
22. współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Na potrzeby raportu zadania realizowane przez gminę pogrupowane zostały w piętnaście bloków tematycznych. W opisie struktura każdego z nich jest podobna i zawiera:

- charakterystykę sytuacji w danym obszarze wraz z analizą danych,
- spostrzeżenia stanowiące podsumowanie sytuacji w danym obszarze i podstawę do formułowania rekomendacji w zakresie prowadzenia polityk w każdym z nich.

I.4 Wykaz źródeł

Wykaz źródeł:

- Bank Danych Lokalnych – Główny Urząd Statystyczny, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>
- Strona BiP Gminy Brenna <https://bip.brenna.org.pl>

Wykaz dokumentów:

- Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Brenna za 2024 rok;
- Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Brenna;
- Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Brenna za rok 2024;
- Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych organu prowadzącego za rok szkolny 2023/2024;
- Sprawozdanie z działalności Gminnej Biblioteki Publicznej w Brennej za 2024 r.;
- Sprawozdanie z wykonania planu finansowego Ośrodka Promocji, Kultury i Sportu Gminy Brenna za 2024 r.;
- Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brennej za rok 2024;
- Informacja Komendanta Komisariatu Policji w Skoczowie o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Gmin Skoczów, Brenna, Dębowiec za rok 2024;
- Informacja o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Gminy Brenna za 2024, rok oraz Bezpieczeństwo przeciwpożarowe – bezpieczeństwo w Gminie Brenna za 2024 r.

I.5 Charakterystyka Gminy Brenna

Brenna leży w południowej części województwa śląskiego, w powiecie cieszyńskim. Powierzchnia gminy wynosi 95 km². Gmina nie posiada jednostek pomocniczych w postaci sołectw, natomiast składa się z miejscowości: Brenna, Górki Wielkie, Górki Małe. Gmina Brenna bezpośrednio graniczy ze Skoczowem, Jasienicą, Jaworzem, Szczyrkiem, Wisłą, Ustroniem oraz Bielskiem-Białą. Strukturę przestrzenną gminy wyznaczają dwie rzeki – Brennica oraz Leśnica. Poniżej przedstawiono nazwy niektórych części wsi (przysiółków):

• Węgierski	• Leśnica	• Kretowskie
• Lachy	• Pinkas	• Parszywin
• Bukowa	• Spalona	• Szpotawice
• Chrobaczy	• Zamilerze	• Bucze
• Hołcyna	• Zalesie	• Sojka
• Centrum	• Nowy Świat	

Mapa Gminy Brenna

Źródło: opracowanie własne

Podstawowe dane statystyczne opisujące sytuację Gminy Brenna w latach 2019-2021 zestawione są w poniższej tabeli.

Tabela 1. Podstawowe dane ilościowe – Gmina Brenna

l.p.		Dane za 2021 r.	Dane za 2022 r.	Dane za 2023 r.
1	Liczba ludności	11 676 osób	11 741 osób	11 799 osób
2	Powierzchnia	95 km ²	95 km ²	95 km ²
3	Liczba sołectw	-	-	-
4	Liczba miejscowości	3	3	3
5	Gęstość zaludnienia	122,6 osób	123,6 osoby	123,0 osoby
6	Kobiety na 100 mężczyzn	102 osoby	102 osób	102 osób
7	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (%)	3,3 %	3,6 %	3,5 %

Źródło: Bank Danych Lokalnych – GUS

Gmina Brenna znajduje się na obszarze Euroregionu „Śląsk Cieszyński”, którego celem jest szeroko rozumiany rozwój regionu, wymiana doświadczeń, wspieranie kultury, oświaty, sportu oraz wspólne rozwijanie transportu, komunikacji i łączności w regionie. Jednocześnie Gmina Brenna jest członkiem m.in. Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, Stowarzyszenia LGD Cieszyńska Kraina, Stowarzyszenia Samorządowego Ziemi Cieszyńskiej, Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej OLZA czy też Stowarzyszenia „Aglomeracja Beskidzka” (priorytetowe działania organizacji będą związane z kontynuacją Regionalnych Inwestycji Terytorialnych i pozyskiwaniem innych środków zewnętrznych

na wspólne przedsięwzięcia). Pod kątem komunikacyjnym Brenna oddalona jest o 8 km od drogi ekspresowej S52 Cieszyn – Bielsko-Biała oraz DK81 łączącej Wisłę i Katowice.

Początki osadnictwa w obecnych granicach gminy sięgają XIV wieku, kiedy w źródłach wzmiankowano nazwę wsi Górki. Krajobraz kulturowy terenu został ukształtowany przede wszystkim za sprawą wypalania lasów pod uprawę roli, hodowlę bydła i pasterstwo.

W zasobach przyrodniczych gminy należy podkreślić istotną rolę rzek Brennicy i Leśnicy, które stanowią oś hydrologiczną Brennej, a potencjalnie mogą stanowić zagrożenie powodziowe. Na terenie gminy zlokalizowany jest cenny przyrodniczo obszar Natura 2000 oraz liczne pomniki przyrody ożywionej, m.in. dąb szypułkowy rosnący w Górkach Wielkich w przysiółku Szpotawice, rosnący na Górze Bucze jarzęb szwedzki oraz jodła pospolita rosnąca na stokach góry Kotarz w Brennej Hołcynie, która jest drugą co do grubości jodłą w Polsce. Jako pomniki przyrody nieożywionej wymienia się 4 jaskinie zlokalizowane na terenie Gminy Brenna.

Na terenie Gminy Brenna znajduje się także wiele zabytków i obiektów kultury. Wśród nich należy wymienić przede wszystkim te, które zostały wpisane do rejestru zabytków. Są nimi:

- Brenna, kościół parafialny p.w. Jana Chrzciciela wraz z cmentarzem przykościelnym, ul. Ks. Juroszka,
- Brenna, plebania przy kościele parafialnym, ul. Ks. Juroszka 7,
- Brenna, Beskidzki Dom Zielin „Przytulnia” (dawniej Stare Kino), ul. Wyzwolenia 69,
- Górki Wielkie, gotycki kościół parafialny p.w. Wszystkich Świętych, ul. Pod Zebrzydkę 6,
- Górki Wielkie, Dwór Kossaków z parkiem, ul. Stary Dwór 4,
- Górki Wielkie, Zespół -Stanica Harcerska, obejmująca 3 pawilony i założenie parkowe, ob. baza obozowo-szkoleniowa ZHP „Pod Buczem”.

Współcześnie, istotnym czynnikiem kształtującym charakter gminy jest ruch turystyczny. Na terenie gminy znajduje się wiele obiektów zakwaterowania turystycznego – przede wszystkim pensjonaty, hotele, zajazdy, ośrodki wypoczynkowe, kwatery prywatne oraz gospodarstwa agroturystyczne.

I.6 Gmina Brenna w liczbach w latach 2020-2023

Tabela 2. Brenna w liczbach w latach 2020-2023

L.p.	Nazwa wskaźnika	Opis	Jednostka	Źródło	2021	2022	2023	2024*
					wartość	wartość	wartość	wartość
Demografia								
1	Liczba ludności	Wskaźnik obrazuje liczebność populacji	os.	Bank Danych Lokalnych	11 721	11 814	11 761	bd
2	Urodzenia żywe	Zmienna wskazuje roczną liczbę urodzeń	os.	Bank Danych Lokalnych	117	101	85	bd
3	Zgony ogółem	Zmienna wskazuje roczną liczbę zgonów	os.	Bank Danych Lokalnych	173	149	171	bd
4	Przyrost naturalny	Wskaźnik obrazuje różnicę pomiędzy liczbą urodzeń a liczbą zgonów. Wartość dodatnia, świadczy o wzroście liczebności populacji natomiast ujemna o tzw. ubytku naturalny	os.	Bank Danych Lokalnych	-56	-48	-86	bd
5	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	Wartość wskaźnika została obliczona na podstawie stosunku wartości przyrostu naturalnego do liczby mieszkańców	os.	Bank Danych Lokalnych	-4,8	-4,09	-7,29	bd
6	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	Wartość wskaźnika obrazuje zmiany demograficzne w danej populacji (starzenie się lub reprodukcję populacji)	os.	Bank Danych Lokalnych	73,2	72,8	72,8	bd
7	Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym	Wartość wskaźnika przedstawia odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym (do 18 roku życia) w ogólnej liczbie mieszkańców	%	Bank Danych Lokalnych	20,7%	20,6%	20,2%	bd
8	Liczba ludności w wieku produkcyjnym	Wartość wskaźnika przedstawia odsetek osób w wieku produkcyjnym (dla kobiet 18-59 lat, dla mężczyzn 18-64 lat) w ogólnej liczbie mieszkańców	%	Bank Danych Lokalnych	57,7%	57,9%	57,9%	bd
9	Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym	Wartość wskaźnika przedstawia odsetek osób w wieku poprodukcyjnym (dla kobiet 60 lat i więcej lat, dla mężczyzn 65 lat i więcej) w ogólnej liczbie mieszkańców	%	Bank Danych Lokalnych	21,6%	21,5%	21,9%	bd
Migracje								
10	Saldo migracji wewnętrznych	Zmienna obliczona na podstawie różnicy liczby osób zameldowanych i wymeldowanych w ramach ruchu wewnętrznego (w granicach RP)	os.	Bank Danych Lokalnych	46	144	51	bd
11	Saldo migracji zagranicznych	Zmienna obliczona na podstawie różnicy liczby osób zameldowanych i wymeldowanych w ramach ruchu zewnętrznego	os.	Bank Danych Lokalnych	4	-1	1	bd
Gospodarka								
12	Liczba podmiotów gospodarczych	Zmienna wskazuje liczbę podmiotów gospodarczych w gminie	szt.	Bank Danych Lokalnych	1451	1508	1565	1606

13	Udział podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON	Wskaźnik obrazuje dynamikę liczby podmiotów gospodarczych, wskazując na rozwój, stagnację lub regresję	%	Bank Danych Lokalnych	3,1	5,1	3,8	4,2
14	Podmioty wpisane do rejestru na 1000 ludności	Zmienna opisuje stosunek liczby podmiotów gospodarczych do liczby mieszkańców	szt.	Bank Danych Lokalnych	124	128	133	bd
15	Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	Wskaźnik przedstawia dynamikę rozwoju gospodarczego	szt.	Bank Danych Lokalnych	105	91	84	89
16	Jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	Wskaźnik przedstawia dynamikę rozwoju gospodarczego	szt.	Bank Danych Lokalnych	39	66	50	57
Sektor obywatelski								
17	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców	Zmienna obrazuje liczbę podmiotów sektora obywatelskiego w stosunku do liczby mieszkańców	szt.	Bank Danych Lokalnych	3,07	3,22	3,32	bd
18	Nowo zarejestrowane fundacje, stowarzyszenia, organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	Zmienna obrazuje dynamikę liczby podmiotów sektora obywatelskiego	szt.	Bank Danych Lokalnych	3	3	1	3
Gospodarka odpadami								
19	Odpady selektywnie zebrane w ciągu roku	Wskaźnik prezentuje masę odpadów zebranych selektywnie (z podziałem na materiały z których zostały wytworzone) w ciągu roku	tony	Bank Danych Lokalnych	1921,2	1788,54	1881,21	bd
20	Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	Zmienna obrazuje odsetek odpadów zebranych selektywnie w ogólnej masie odpadów	%	Bank Danych Lokalnych	49,1	47,3	48,3	bd
21	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca	Wskaźnik obrazuje dynamikę masy zebranych odpadów w przeliczeniu na mieszkańca	kg	Bank Danych Lokalnych	335	322	330	bd
Czytelnictwo								
22	Biblioteki i filie	Wskaźnik prezentuje liczbę bibliotek wraz z filiami na terenie gminy Brenna	szt.	Bank Danych Lokalnych	2	2	2	2
23	Czytelnice bibliotek publicznych na 1000 ludności	Zmienna prezentuje dynamikę liczby czytelników w stosunku do liczby ludności	szt.	Bank Danych Lokalnych	114	119	123	bd
24	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach	Wskaźnik obrazuje zaangażowanie w czytelnictwo, wyrażone liczbą książek wypożyczonych przez statystycznego czytelnika	wol.	Bank Danych Lokalnych	35	34,6	31,2	bd
25	Czytelnice w ciągu roku	Zmienna prezentuje dynamikę liczby osób wypożyczających książki	os.	Bank Danych Lokalnych	1329	1402	1449	bd
Oświata								
26	Oddziały w szkołach	Wskaźnik prezentuje dynamikę liczby oddziałów (klas) we wszystkich placówkach oświatowych	szt.	Bank Danych Lokalnych	52	51	52	bd

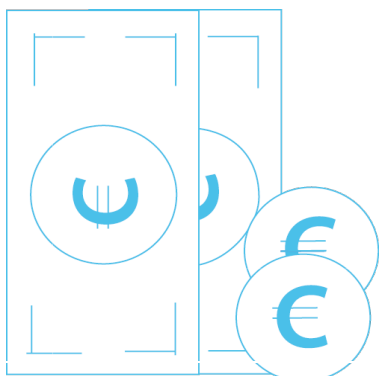
27	Uczniowie	Wskaźnik prezentuje dynamikę liczby uczniów we wszystkich placówkach oświatowych	os.	Bank Danych Lokalnych	963	977	980	bd
28	Liczba uczniów przypadająca na jeden oddział	Wskaźnik prezentuje przeciętną liczbę uczniów przypadającą na oddział (klasę)	os.	Bank Danych Lokalnych	19	19	19	bd
29	Współczynnik skolaryzacji netto (szkoła podstawowa)	Współczynnik skolaryzacji netto to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.	%	Bank Danych Lokalnych	87,49	87,38	86,50	bd
Świadczenie Dobry Start								
30	Liczba dzieci, na które wypłacono świadczenie	Wskaźnik prezentuje liczbę dzieci na które przysługuje świadczenie Dobry Start	os.	Bank Danych Lokalnych	1519	1561	1567	bd
31	Kwoty świadczeń Dobry Start	Wskaźnik prezentuje łączną kwotę wydatkowaną na świadczenie Dobry Start wypłacone w roku	zł	Bank Danych Lokalnych	455 250	467 850	469 500	bd
Osoby korzystające ze świadczeń rodzinnych i środowiskowych pomocy społecznej								
32	Rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci	Wskaźnik prezentujący dynamikę liczby rodzin pobierających zasiłki, a tym samym zwiększające się lub zmniejszające się nakłady finansowe konieczne do poniesienia na pomoc społeczną	rodz.	Bank Danych Lokalnych	214	167	126	bd
33	Dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny – ogółem	Wskaźnik prezentujący dynamikę liczby dzieci, na które rodzice pobierają zasiłki, a tym samym zwiększające się lub zmniejszające się obciążenie nakładami finansowymi na pomoc społeczną	os.	Bank Danych Lokalnych	500	389	298	bd
34	Udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku	Wskaźnik prezentujący potrzeby w zakresie wsparcia finansowego dzieci do lat 17 w odniesieniu do ogólnej liczby dzieci w tym wieku	%	Bank Danych Lokalnych	19,2	15	11,8	bd
35	Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej	Wskaźnik prezentujący dynamikę liczby gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej	szt.	Bank Danych Lokalnych	121	85	83	bd
Ochrona środowiska								
36	Liczba pomników przyrody	Wskaźnik prezentuje dynamikę liczby pomników przyrody, jego spadek może świadczyć o problemach środowiskowych	szt.	Bank Danych Lokalnych	52	52	52	bd
37	Liczba korzystających z oczyszczalni ścieków w ogólnej liczbie mieszkańców	Zmienna obrazuje dynamikę liczby mieszkańców korzystających z oczyszczalni ścieków	%	Bank Danych Lokalnych	79,5	76,7	86,8	bd
38	Zużycie wody ogółem	Zmienna obrazuje dynamikę gospodarowania wodą wyrażoną w dekametrach sześciennych (1 dam ³ = 1 000 m ³)	dam ³	Bank Danych Lokalnych	173,4	184,7	175,7	bd

39	Zużycie wody na jednego mieszkańca	Wskaźnik obrazuje przeciętne zużycie wody przez jednego mieszkańca w metrach sześciennych (m³)	m³	Bank Danych Lokalnych	14,9	15,7	14,9	bd
Turystyka								
40	Turyści zagraniczni (nierezydenci) ogółem	Wskaźnik obrazuje dynamikę liczby turystów zagranicznych odwiedzających gminę Brenna	os.	Bank Danych Lokalnych	138	550	1288	1677
41	Liczba noclegów udzielonych turystom zagranicznym	Dynamika liczby noclegów udzielonych turystom zagranicznym	szt.	Bank Danych Lokalnych	605	1168	1898	2252
43	Miejsca noclegowe ogółem	Dynamika liczby miejsc noclegowych całorocznych	szt.	Bank Danych Lokalnych	987	934	927	926
44	Liczba obiektów ogółem	Dynamika liczby obiektów noclegowych	szt.	Bank Danych Lokalnych	20	18	18	19

Źródło: Bank Danych Lokalnych – GUS, Sprawozdania Urzędu Gminy Brenna

II Sytuacja w Gminie Brenna w 2024 roku

II.1 Realizacja polityki finansowej

Budżet Gminy Brenna w 2024 roku, który został przyjęty uchwałą Rady Gminy Brenna nr LIX/480/23 z dnia 20.12.2023 roku, zakładał:

- uzyskanie dochodów w kwocie 70 207 620,81 zł;
- realizację wydatków na poziomie 70 594 059,14 zł;
- pozyskanie przychodów w kwocie 3 489 874,33 zł;
- realizację rozchodów na poziomie 3 103 436,00 zł.

Różnica między planem dochodów a planem wydatków wynosiła 386 438,33 zł i stanowiła planowany deficyt budżetu Gminy Brenna na 2024 rok. Planowana na 2024 rok wartość przychodów stanowiła źródło pokrycia powstałego deficytu, a w pozostałej części została przeznaczona na rozchody.

W wyniku wprowadzonych zmian w ciągu roku:

- plan dochodów wzrósł o 8 676 953,41 zł do kwoty 78 884 574,22 zł;
- plan wydatków wzrósł o 10 225 357,03 zł do kwoty 80 819 416,17 zł;
- plan przychodów wzrósł o 1 454 093,03 zł do kwoty 4 943 967,36 zł;
- plan rozchodów zmalał o 94 310,59 zł do kwoty 3 009 125,41 zł.

Wykonanie budżetu zamknęło się nadwyżką budżetową w wysokości 9 654 225,82 zł, przy zaplanowanym deficycie budżetowym w kwocie -1 934 841,95 zł.

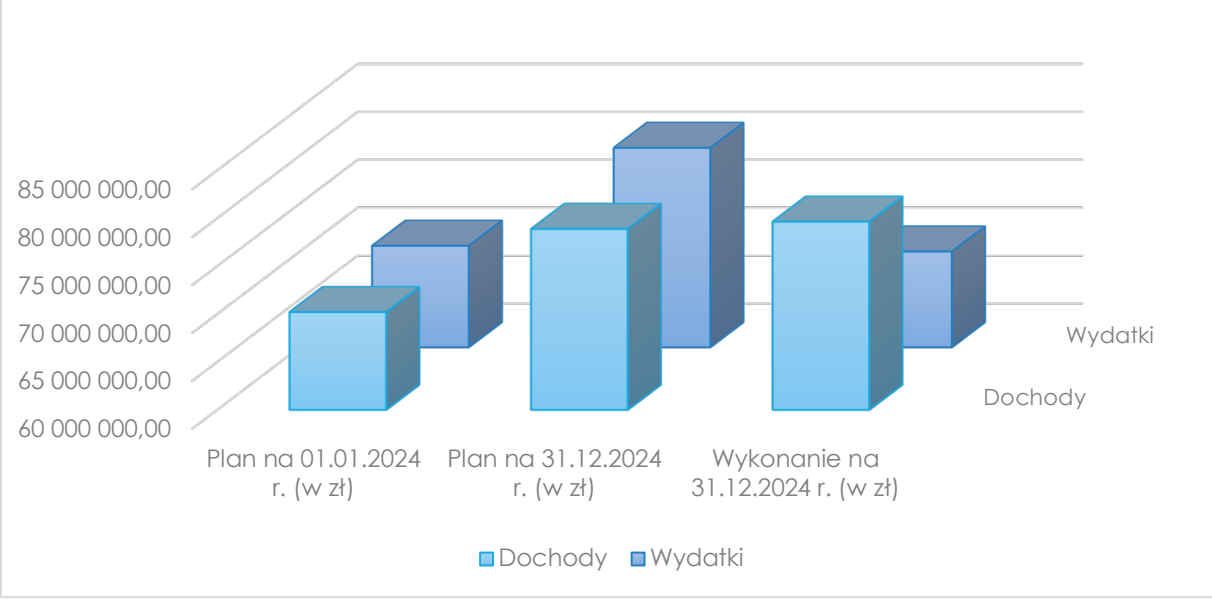
Syntetyczne zestawienie wartości dochodów, wydatków oraz wyniku finansowego wg planu na dzień 1 stycznia 2024 roku, planu na dzień 31 grudnia 2024 roku oraz wykonania za 2024 rok ujęto w ramach poniższej tabeli.

Tabela 3. Podstawowe dane budżetowe

Wyszczególnienie	Plan na 01.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)
Dochody	70 207 620,81	78 884 574,22	79 647 571,66	100,97%
Wydatki	70 594 059,14	80 819 416,17	69 993 345,84	86,60%
Wynik	-386 438,33	-1 934 841,95	9 654 225,82	-

Źródło: opracowanie własne

Wykres 1: Wykonanie dochodów i wydatków w 2024 r.

Źródło: opracowanie własne

Dochody budżetu Gminy w 2024 roku wyniosły 79 647 571,66 zł, a ich realizacja stanowiła 100,97% planu wynoszącego 78 884 574,22 zł. Realizację planu dochodów w 2024 roku przedstawiają tabele poniżej.

Tabela 4. Realizacja planu dochodów w 2024 roku w Gminie Brenna.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Dochody bieżące	59 006 915,00	70 505 806,39	71 331 554,12	101,17%	89,56%
Dochody majątkowe	11 200 705,81	8 378 767,83	8 316 017,54	99,25%	10,44%
Wynik	70 207 620,81	78 884 574,22	79 647 571,66	100,97%	100,00%

Źródło: opracowanie własne

Tabela 5. Realizacja planu dochodów w 2024 roku w Gminie Brenna według działów klasyfikacji budżetowej.

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023r. (zł)	Plan na 31.12.2023r. (zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	29 024 599,00	30 690 625,23	31 110 584,66	101,37%	39,06%

758	Różne rozliczenia	18 057 827,0 0	23 625 645,0 0	23 780 742,81	100,66%	29,86%
010	Rolnictwo i łowiectwo	8 225 195,70	6 872 260,76	6 837 182,64	99,49%	8,58%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4 578 595,00	4 692 207,00	4 715 221,09	100,49%	5,92%
855	Rodzina	4 424 063,00	4 868 051,42	4 671 291,56	95,96%	5,86%
801	Oświata i wychowanie	2 558 941,00	4 024 222,31	3 922 002,99	97,46%	4,92%
852	Pomoc społeczna	490 712,00	1 464 523,48	1 354 962,37	92,52%	1,70%
750	Administracja publiczna	716 729,00	774 985,54	1 331 958,00	171,87%	1,67%
700	Gospodarka mieszkaniowa	1 743 375,00	627 363,00	695 409,86	110,85%	0,87%
600	Transport i łączność	15 000,00	450 184,00	489 585,79	108,75%	0,61%
630	Turystyka	361 584,11	455 084,11	450 227,96	98,93%	0,57%
751	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 300,00	182 206,00	181 589,90	99,66%	0,23%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,00	41 236,00	41 676,00	101,07%	0,05%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	83 130,00	38 902,33	46,80%	0,05%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	0,00	24 397,00	17 783,61	72,89%	0,02%
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	4 800,00	4 800,00	4 800,00	100,00%	< 0,01%
752	Obrona narodowa	1 900,00	2 653,37	2 526,19	95,21%	< 0,01%
710	Działalność usługowa	1 000,00	1 000,00	1 000,00	100,00%	< 0,01%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,00	0,00	123,90	-	< 0,01%
926	Kultura fizyczna	1 000,00	0,00	0,00	-	0,00%

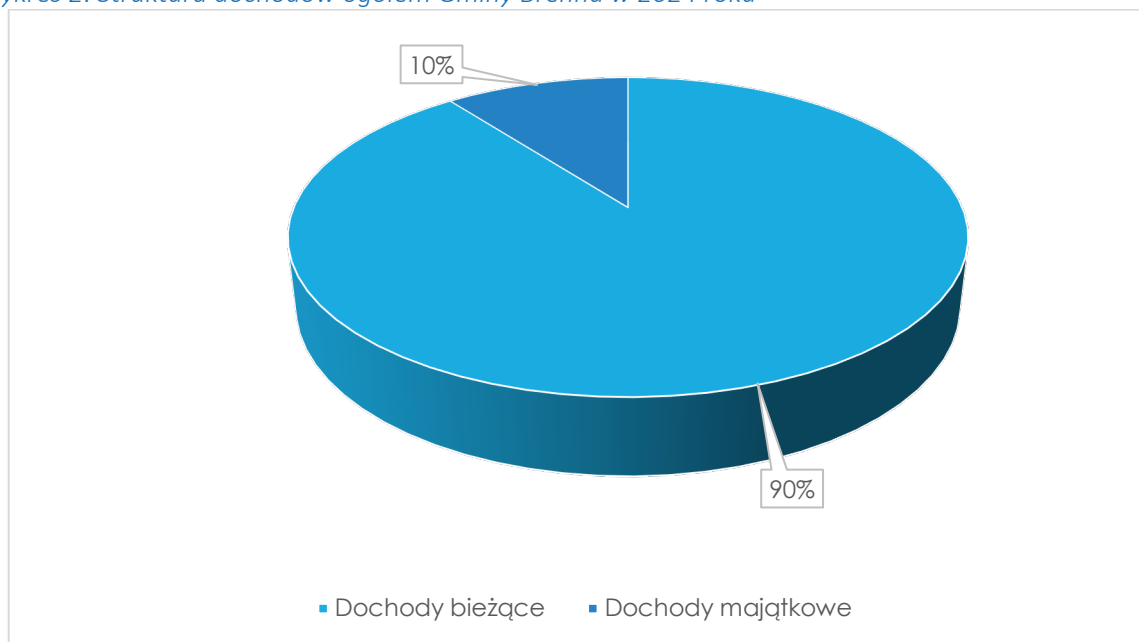
	RAZEM DOCHODY OGÓŁEM	70 207 620,81	78 884 574,22	79 647 571,66	100,97%	100,00 %
--	-------------------------	---------------	---------------	---------------	---------	-------------

Źródło: opracowanie własne

W strukturze dochodów znaczący udział odgrywają **dochody bieżące**, które w 2024 roku zostały wykonane na poziomie 71 331 554,12 zł, tj. w 101,17 % w stosunku do planu wynoszącego 70 505 806,39 zł.

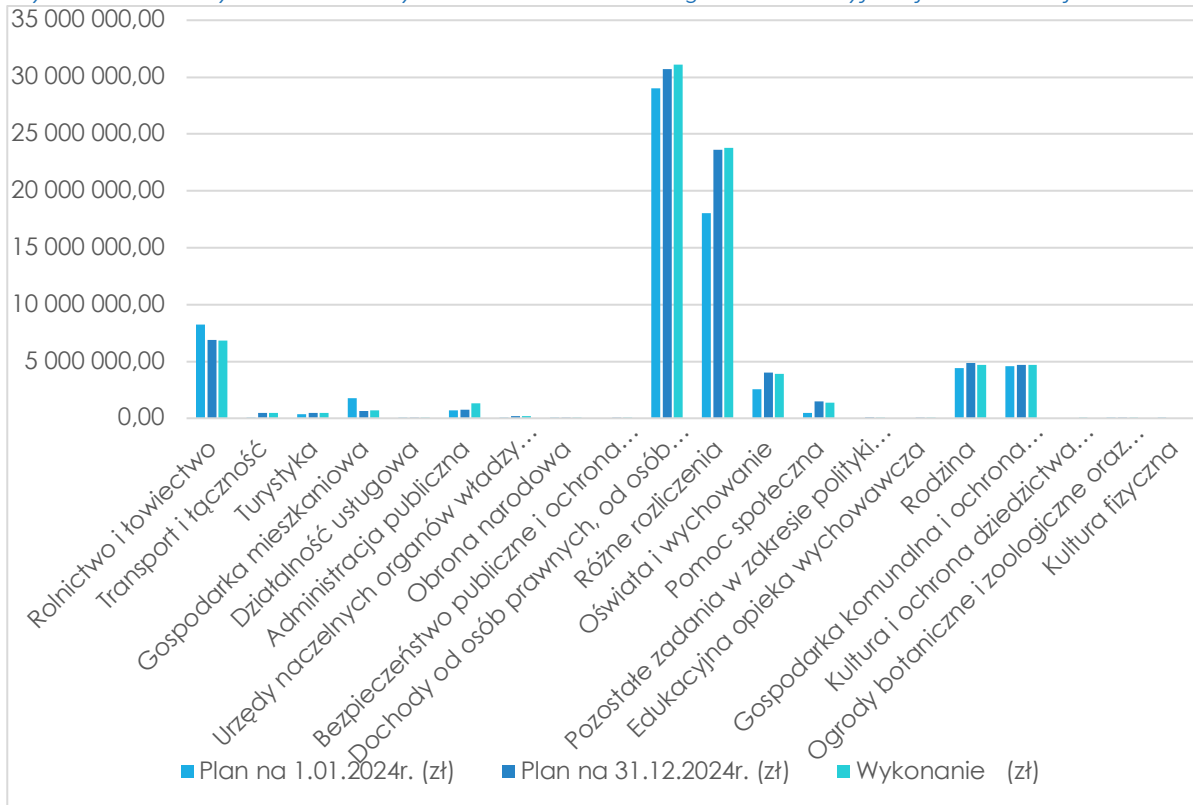
Dochody majątkowe Gminy Brenna w 2024 roku zostały wykonane na poziomie 8 316 017,54 zł, tj. w 99,25% w stosunku do planu wynoszącego 8 378 767,83 zł.

Wykres 2: Struktura dochodów ogółem Gminy Brenna w 2024 roku

Źródło: opracowanie własne

Wykres 3: Dochody budżetu Gminy Brenna w 2024 roku wg działów klasyfikacji budżetowej

Źródło: opracowanie własne

Szczegółowe wykonanie dochodów Gminy Brenna w układzie WPF przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 6: Wykonanie dochodów Gminy Brenna w układzie WPF w 2024 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
1	Dochody ogółem	70 207 620,81	78 750 980,82	78 884 574,22	79 647 571,66	100,97%
1.1	Dochody bieżące, z tego:	59 006 915,00	70 372 212,99	70 505 806,39	71 331 554,12	101,17%
1.1.1	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	14 972 910,00	16 672 393,00	16 672 393,00	16 672 393,00	100,00%
1.1.2	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	185 414,00	185 414,00	185 414,00	185 414,00	100,00%
1.1.3	z subwencji ogólnej	17 857 827,00	22 250 046,00	22 250 046,00	22 250 046,00	100,00%
1.1.4	z tytułu dotacji i środków	4 857 332,00	9 398 103,06	9 531 696,46	9 253 661,63	97,08%

	przeznaczonych na cele bieżące					
1.1.5	pozostałe dochody bieżące, w tym:	21 133 432,00	21 866 256,93	21 866 256,93	22 970 039,49	105,05%
1.1.5.1	z podatku od nieruchomości	9 756 460,00	9 756 460,00	9 756 460,00	10 039 309,01	102,90%
1.2	Dochody majątkowe, w tym:	11 200 705,81	8 378 767,83	8 378 767,83	8 316 017,54	99,25%
1.2.1	ze sprzedaży majątku	1 600 000,00	300 000,00	300 000,00	278 716,70	92,91%
1.2.2	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	9 598 304,81	8 076 366,83	8 076 366,83	8 035 243,78	99,49%

Źródło: opracowanie własne

Wydatki budżetu Gminy w 2024 roku wyniosły 69 993 345,84 zł, a ich realizacja wyniosła 86,60% planu wynoszącego 80 819 416,17 zł. Realizację planu wydatków w 2024 roku przedstawiają tabele poniżej.

Tabela 7. Realizacja planu wydatków w 2024 roku w Gminie Brenna.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Wydatki bieżące	56 413 239,50	64 881 403,62	60 204 126,03	92,79%	86,01%
Wydatki majątkowe	14 180 819,64	15 938 012,55	9 789 219,81	61,42%	13,99%
Wynik	70 594 059,14	80 819 416,17	69 993 345,84	86,60%	100,00%

Źródło: opracowanie własne

Tabela 8. Realizacja planu wydatków ogółem w 2024 roku w Gminie Brenna według działów klasyfikacji budżetowej.

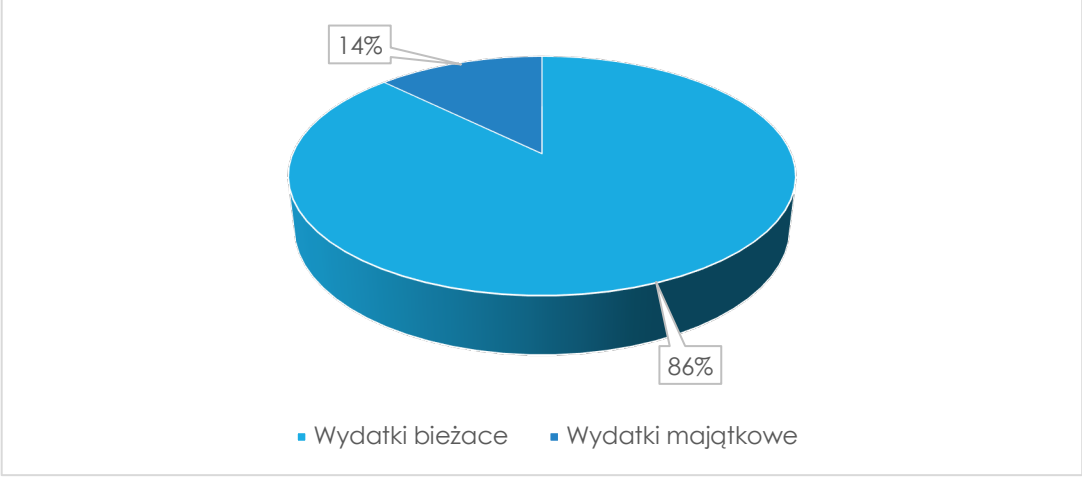
Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
801	Oświata i wychowanie	30 219 203,80	35 369 403,11	34 064 790,94	96,31%	48,67%
010	Rolnictwo i łowiectwo	11 561 413,55	13 067 371,61	7 974 806,52	61,03%	11,39%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	6 705 437,50	7 363 006,38	6 223 232,13	84,52%	8,89%
750	Administracja publiczna	6 183 795,29	6 783 396,66	5 664 381,83	83,50%	8,09%
855	Rodzina	4 815 398,00	5 174 386,42	4 978 353,74	96,21%	7,11%
852	Pomoc społeczna	3 235 512,00	4 092 386,68	3 666 976,59	89,60%	5,24%
600	Transport i łączność	2 697 151,00	2 815 960,00	2 101 491,98	74,63%	3,00%

921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 755 600,00	1 755 600,00	1 745 400,00	99,42%	2,49%
757	Obsługa długu publicznego	1 400 000,00	1 400 000,00	1 315 354,55	93,95%	1,88%
851	Ochrona zdrowia	829 063,00	1 021 642,94	896 010,64	87,70%	1,28%
700	Gospodarka mieszkaniowa	396 100,00	484 880,00	365 780,19	75,44%	0,52%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	183 400,00	367 636,00	302 488,73	82,28%	0,43%
630	Turystyka	31 000,00	306 275,00	264 673,77	86,42%	0,38%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 300,00	182 206,00	181 589,90	99,66%	0,26%
926	Kultura fizyczna	110 500,00	121 300,00	116 849,50	96,33%	0,17%
710	Działalność usługowa	140 285,00	197 785,00	64 606,00	32,66%	0,09%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	83 130,00	38 902,33	46,80%	0,06%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	20 000,00	44 397,00	19 130,31	43,09%	0,03%
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	6 000,00	6 000,00	6 000,00	100,00%	< 0,01%
752	Obrona narodowa	1 900,00	2 653,37	2 526,19	95,21%	< 0,01%
758	Różne rozliczenia	300 000,00	180 000,00	0,00	0,00%	0,00%
	RAZEM WYDATKI OGÓŁEM	70 594 059,14	80 819 416,17	69 993 345,84	86,60%	100,00%

Źródło: opracowanie własne

W 2024 roku wydatki bieżące zostały wykonane na poziomie 60 204 126,03 zł, tj. w 92,79% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 64 881 403,62 zł. Wydatki majątkowe Gminy Brenna w 2024 roku zostały wykonane na poziomie 9 789 219,81 zł, tj. w 61,42% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 15 938 012,55 zł.

Wykres 4: Struktura wydatków ogółem Gminy Brenna w 2024 roku.

Źródło: opracowanie własne

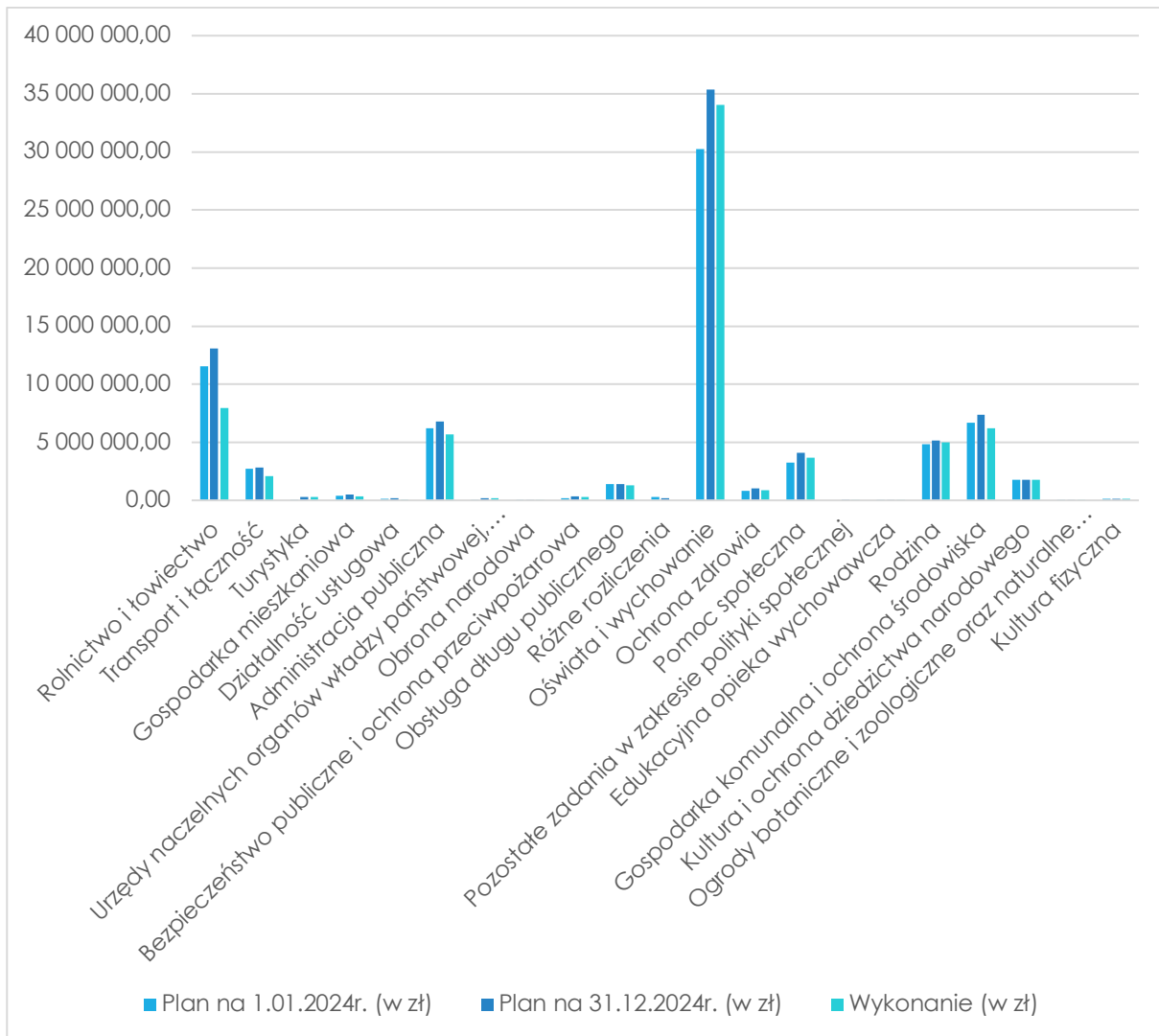
Wartości zrealizowanych w 2024 roku wydatków majątkowych według działów przedstawia tabela poniżej.

Tabela 9. Wartości zrealizowanych w 2024 roku wydatków majątkowych według działów.

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2024 r. (w zł)	Plan na 31.12.2024 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
010	Rolnictwo i łowiectwo	11 539 413,55	12 937 770,52	7 871 182,65	60,84%	80,41%
801	Oświata i wychowanie	850 893,80	686 401,80	684 917,80	99,78%	7,00%
851	Ochrona zdrowia	430 000,00	490 986,94	417 183,63	84,97%	4,26%
600	Transport i łączność	603 651,00	650 051,00	363 855,56	55,97%	3,72%
630	Turystyka	0,00	253 175,00	212 074,80	83,77%	2,17%
700	Gospodarka mieszkaniowa	180 000,00	221 780,00	147 305,48	66,42%	1,50%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	165 000,00	190 000,00	92 699,89	48,79%	0,95%
750	Administracja publiczna	411 861,29	507 847,29	0,00	0,00%	0,00%
	Razem wydatki majątkowe	14 180 819,64	15 938 012,55	9 789 219,81	61,42%	100,00%

Źródło: opracowanie własne

Wykres 5: Wydatki budżetu Gminy Brenna w 2024 roku wg działów klasyfikacji budżetowej

Źródło: opracowanie własne

Tabela 10. Dotacje podmiotowe udzielone z budżetu Gminy Brenna dla jednostek spoza sektora finansów publicznych w 2024 roku.

Lp.	Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa instytucji	Plan na 31.12.2024	Wykonanie na 31.12.2024	% wykonania planu
1.	801	80104	2540	Przedszkole Niepubliczne Chichopotam Górki Wielkie	742 000,00	705 134,80	95,03%
2.	801	80104	2540	Przedszkole Niepubliczne Twórcze TOTU Górki Małe	300 000,00	257 269,45	85,76%
3.	801	80104	2540	Przedszkole Leśna Brenna	207 000,00	190 843,36	92,19%
4.	801	80149	2540		1 758 203,00	1 749 382,99	99,50%

				Przedszkole Niepubliczne Twórcze TOTU Górki Małe			
5.	801	80149	2540	Przedszkole Niepubliczne Chichopotam Górki Wielkie	62 000,00	53 197,72	85,80%
6.	801	80149	2540	Przedszkole Leśna Brenna	26 000,00	25 243,08	97,09%
Ogółem					3 095 203,00	2 981 071,40	96,31%

Źródło: opracowanie własne

Tabela 11. Wykonanie planu dotacji celowych udzielanych z budżetu Gminy dla jednostek spoza sektora finansów publicznych.

Lp.	Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa instytucji	Nazwa zadania	Plan na 31.12.2024	Wykonanie na 31.12.2024	% wykonania planu
1.	010	01009	2830	Spółka Wodna	Realizacja zadań w zakresie konserwacji rowów melioracyjnych	7 000,00	7 000,00	100,00%
2.	010	01043	6230	Mieszkańcy Gminy Brenna	Dotacje celowe na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, realizowanych na terenie gminy Brenna	15 000,00	12 437,00	82,91%
3.	010	01044	6230	Mieszkańcy Gminy Brenna	Dotacje celowe na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, realizowanych na terenie gminy Brenna	60 000,00	41 189,25	68,65%
4.	630	63003	2360	Dotacja dla Stowarzyszenia Uniwersytet Trzeciego Wieku	Realizacja zadań w zakresie upowszechniania turystyki	3 000,00	3 000,00	100,00%
5.	851	85154	2360	Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce	Realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym	95 000,00	94 222,00	99,18%
				Parafa Rzymsko-Katolicka w Górkach Wielkich				
				OSP Brenna Leśnica				
				Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Śląska				
				Stowarzyszenie "Dogonić Czas"				
6.	855	85516	2830	Dzienny Punkt Opieki nad Dziećmi "Promyczek" w Górkach Wielkich	Realizacja zadań w zakresie dziennej opieki nad dziećmi do lat 3	25 000,00	24 300,00	97,20%
7.	900	90003	6230	Mieszkańcy Gminy Brenna	Realizacja zadań w zakresie realizacji programu usuwania azbestu	10 000,00	8 309,30	83,09%

8.	900	90005	6230	Mieszkańcy Gminy Brenna	Realizacja planu gospodarki nieskoemisyjnej	80 000,00	4 000,00	5,00%
9.	921	92195	2360	OSP Górki Wielkie	Realizacja zadań w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	5 600,00	5 400,00	96,43%
10.	926	92605	2820	Ludowy Klub Sportowy Beskid Brenna	Realizacja zadań w zakresie sportu	110 000,00	110 000,00	100,00%
				Klub Sportowy Spójnia				
				Uczniowski Klub Sportowy				
				Młodzieżowy Klub Piłkarski Brenna-Górki				
Ogółem						410 600,00	309 857,55	75,46%

Źródło: opracowanie własne

Inwestycje majątkowe o najwyższych kosztach realizowane w 2024 r. zestawione są w poniższej tabeli.

Tabela 12. Inwestycje majątkowe o najwyższych kosztach (wydatki poniesione w 2024 r.).

Nazwa i cel	Wykonanie (w zł)
Budowa kanalizacji sanitarnej w Brennej Kormany - Leśników przy ulicach: Kormany, Drożyska, Łączka, Topolowa, dr Kisiały, Leśników, Wiązowa	5 387 849,70
Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Brennej przy ul. Śniegociny	2 135 912,71
Remont zabytkowego budynku Przedszkola nr 1 w Brennej	641 400,80
Zakup 2 busów dostosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych	417 183,63
Rozbudowa i przebudowa ul. Hołcyna w Brennej	317 865,56
Budowa sieci wodociągowej w Górkach Wielkich, Etap IV (Nowy Świat)	214 204,50
Zagospodarowanie terenu rekreacyjno-turystycznego przy trasie rowerowej Via Ducalis w Górkach Wielkich	212 074,80
Budowa oświetlenia ulicznego przy ul. Barujec w Brennej	55 790,59

Źródło: opracowanie własne

Szczegółowe wykonanie wydatków Gminy Brenna w układzie WPF przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 13. Wykonanie wydatków Gminy Brenna w układzie WPF w 2024 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Wartości planowane wg uchwały WPF	Wartości planowane wg ostatniej zmiany WPF	Wartości planowane na dzień 31.12.2024	Wartości wykonane	Wykonanie wartości planowanych
2	Wydatki ogółem	70 594 059,14	80 685 822,77	80 819 416,17	69 993 345,84	86,60%
2.1	Wydatki bieżące, w tym:	56 413 239,50	64 747 810,22	64 881 403,62	60 204 126,03	92,79%
2.1.1	na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	27 420 098,00	31 311 053,23	31 342 215,28	30 338 341,14	96,80%
2.1.3	wydatki na obsługę długu	1 400 000,00	1 400 000,00	1 400 000,00	1 315 354,55	93,95%

2.2	Wydatki majątkowe, w tym:	14 180 819,64	15 938 012,55	15 938 012,55	9 789 219,81	61,42%
2.2.1	inwestycje i zakupy inwestycyjne, w tym:	14 180 819,64	15 938 012,55	15 938 012,55	9 789 219,81	61,42%
2.2.1.1	wydatki o charakterze dotacyjnym na inwestycje i zakupy inwestycyjne	155 000,00	165 000,00	165 000,00	65 935,55	39,96%

Źródło: opracowanie własne

Kwota długu na koniec 2024 roku wyniosła **18 778 406,17 zł**. Relacja łącznej kwoty długu Gminy Brenna na koniec 2024 roku w relacji do dochodów ogółem pomniejszonych o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu wyniosła 25,83%.

Tabela 14. Stan zobowiązań na dzień 31.12.2024 roku.

Zobowiązanie	Kwota (w zł)
Długoterminowe kredyty	4 640 000,00
Długoterminowe pożyczki (WFOŚiGW)	7 633 406,17
Obligacje	6 505 000,00
Razem	18 778 406,17

Źródło: opracowanie własne

W 2024 roku podpisano z WFOŚiGW umowę nr 62/2024/202/OW/ot/U w sprawie częściowego warunkowego umorzenia pożyczki udzielonej na podstawie umowy nr 41/2015/202/OW/os/P na kwotę 37 440,00 zł oraz umowę nr 63/2024/202/OW/ot/U w sprawie częściowego warunkowego umorzenia pożyczki udzielonej na podstawie umowy nr 296/2015/202/OW/os/P na kwotę 82 970,59 zł.

W 2024 roku Gmina Brenna zrealizowała dodatnią różnicę pomiędzy dochodami a wydatkami bieżącymi, tym samym zachowując relację określoną w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Osiągnięta na koniec roku nadwyżka budżetowa w kwocie 9 654 225,82 zł była efektem nie tylko skutecznego planowania, lecz także ostrożnego i odpowiedzialnego gospodarowania środkami publicznymi.

Ponadto Gmina Brenna w 2024 roku spełniła również relację określoną w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, co świadczy o jej stabilnej sytuacji finansowej oraz zdolności do obsługi zobowiązań finansowych.

Sytuacja finansowa Gminy Brenna jest stabilna, jednakże w dalszym ciągu występują przesłanki skutkujące koniecznością kontynuowania i zachowania w najbliższych latach budżetowych bardzo odpowiedzialnego i ostrożnego gospodarowania środkami finansowymi przy realizacji zadań publicznych. Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej, dokonując oceny sprawozdania

z wykonania budżetu Wójta Gminy Brenna za 2024 r., dostrzegł wymierne i korzystne efekty prowadzenia odpowiedzialnej gospodarki finansowej w minionym roku budżetowym.

II.2 Realizacja polityki inwestycyjnej

Przedmiotowy rozdział w szczegółowy sposób przedstawia inwestycje zrealizowane w Gminie Brenna z punktu widzenia wysokości środków na najważniejsze działania oraz źródeł ich finansowania. Udział pozyskanych środków zewnętrznych w wymienionych inwestycjach wyniósł 98%.

W 2024 r. Gmina Brenna wdrażała 9 projektów o łącznej wartości 17.770.552,97 zł.

Na ich realizację uzyskała dofinansowanie w wysokości 17.466.561,43 zł, resztę zaś stanowił wkład własny. Wszystkie przedsięwzięcia finansowane były z funduszy krajowych i unijnych. Szczegółowe zestawienie projektów realizowanych przez gminę w 2024 r. i źródeł ich finansowania znajduje się w poniższej tabeli.

Tabela 15. Inwestycje i realizowane projekty w 2024 r. wraz ze źródłami finansowania

	Nazwa projektu	Działanie	Lata realizacji	Wartość całkowita projektu	Pozyskane środki zewnętrzne
1	Akademia dobrej przyszłości – przedszkolak najlepszą inwestycją	Program Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego PLUS	2024 - 2026	667.546,25 zł	600.791,62 zł
2	Projekt grantowy „Cyberbezpieczny Samorząd”	Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (FERC)	2024-2026	408.290,00 zł	379.709,90 zł
3	Zagospodarowanie terenu rekreacyjno-turystycznego przy trasie rowerowej Via Ducalis w Górkach Wielkich	PROW 2014-2020	2024	207.574,80 zł	207.451,80 zł
4	Budowa oświetlenia ulicznego przy ul. Barujec w Brennej	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych (RFIL)	2024	55.790,59 zł	55.790,59 zł
5	Rozbudowa i przebudowa ul. Hołcyna w Brennej	RF Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych (RFIL)	2024-2025	6.168.721,18 zł	6.168.721,18 zł
6	Budowa kanalizacji sanitarnej w Brennej Kormany – Leśników przy ulicach: Kormany, Drożyska, Łączka, Topolowa, dr Kisiały, Leśników, Wiązowa – zadanie nr 4.	RF Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych (RFIL)	2023 - 2024	5.619.331,26zł	5.566.792,80 zł
7	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Brennej ul. Śniegociny - formuła "zaprojektuj i wybuduj".	RF Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych (RFIL), umorzenia WFOŚiGW	2023 - 2024	3.563.780,97 zł	3.429.375,98 zł
8	Remont zabytkowego budynku przedszkola nr 1 w Brennej	Rządowy Program Odbudowy Zabytków	2024	636.400,40 zł	623.672,39 zł
9	Remont budynku przy ul. Żagana 3 w Górkach Wielkich	Rządowy Program Odbudowy Zabytków	2024-2025	443.117,52 zł	434.255,17 zł
suma				17.770.552,97 zł	17.466.561,43 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Brenna

II.4 Sytuacja gospodarcza

W Gminie Brenna w systemie CEIDG zarejestrowanych jest 1436 indywidualnych podmiotów gospodarczych, w tym aktywnych – 599, wykreślonych – 610, zawieszonych – 172. W formie spółek cywilnych działalność prowadzi 48 podmiotów.

W 2024 roku dokonano 23 nowe wpisy (założenie działalności gospodarczej), a 24 przedsiębiorców wyrejestrowało działalność z ewidencji.

Przeważający przedmiot działalności gospodarczej to wszelkiego rodzaju roboty budowlane, kolejną przeważającą działalnością jest handel detaliczny i hurtowy, a na trzecim miejscu działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi.

II.5 Sytuacja demograficzna

Gminy Brenna, podobnie jak większość obszaru Polski, dotknięta jest negatywnymi zjawiskami demograficznymi, choć skala zjawiska nie jest duża. Według danych GUS w Brennej regularnie rośnie liczba osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na osoby w wieku produkcyjnym, spada liczba osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym, rośnie natomiast liczba osób w wieku poprodukcyjnym.

Zgodnie z danymi Urzędu Gminy w 2024 r. przyrost naturalny był ujemny. Liczba zameldowań była niższa niż liczba wymeldowań, co niestety należy uznać za niezbyt dobry prognostyk na przyszłość. W tabeli poniżej przedstawiono podstawowe dane demograficzne.

Tabela 16. Sytuacja demograficzna w Gminie Brenna w latach 2022-2024

	2022	2023	2024
liczba ludności, (zameldowanie stałe) w tym:	11 174	11 163	11 145
Brenna	6 098	6 064	6 035
Górki Małe	862	868	861
Górki Wielkie	4214	4 231	4 249
Zameldowani tymczasowo	316	283	201
liczba zameldowań	398	313	300
liczba wymeldowań	115	118	328
urodzenia żywe	92	82	85
zgony ogółem	110	134	108

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Brenna

II.6 Realizacja polityki w zakresie gospodarki odpadami

Tematyka gospodarki odpadami wpisuje się w ochronę środowiska naturalnego w gminie, niemniej ze względu na zakres odpowiedzialności leżący po stronie samorządu lokalnego zdecydowano się o wydzieleniu tego obszaru w formie odrębnego rozdziału. W dniu 1 stycznia 2012 r. weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2024 r. poz. 339).

Głównym celem znowelizowanej ustawy jest uporządkowanie gospodarki odpadami, a w szczególności ograniczenie składowania zmieszanych odpadów komunalnych i odpadów ulegających biodegradacji na składowiskach, prowadzenie selektywnego zbierania odpadów, osiągnięcie odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu, a także zmniejszenie ilości dzikich wysypisk.

Zmiana przepisów polega m.in. na przejęciu przez gminę obowiązków właścicieli nieruchomości w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Mieszkańcy i właściciele nieruchomości na terenie Gminy Brenna zostali objęci nowym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi od dnia 1 lipca 2013 r.

Na mocy Uchwały nr IX/56/24 Rady Gminy Brenna z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku sprawozdawczym ustalono kwotę w wysokości 39,00 zł od osoby zamieszkującej daną nieruchomość (dla odpadów zebranych selektywnie) oraz 78,00 zł za śmieci, jeśli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny. Ponadto zwalnia się w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanej budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym - stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosi wówczas 37,00 zł miesięcznie od osoby zamieszkującej nieruchomość.

W tabeli poniżej przedstawiono masę odpadów zebranych na terenie Gminy Brenna w 2024 r.

Tabela 17. Odpady zgromadzone selektywnie w 2024 roku na terenie Gminy Brenna

Rodzaj odpadu	Odebrane z nieruchomości (masa w Mg)	Zebrane w PSZOK (masa w Mg)	Masa razem w Mg
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1649,030	0,000	1649,030
Zużyte opony	18,500	0,000	18,500
Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,566	0,000	0,566

Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	4,057	5,285	9,342
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	9,818	4,449	14,267
Urządzenia zawierające freony	3,845	0,000	3,845
Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0,000	0,030	0,030
Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół)	243,740	0,000	243,740
Odpady wielkogabarytowe	245,780	65,480	311,260
Odpady ulegające biodegradacji	385,280	0,000	385,280
Opakowania z papieru i tektury	109,180	4,810	113,990
Opakowania z tworzyw sztucznych i metali	341,710	9,070	350,780
Opakowania ze szkła	323,950	5,330	329,280
Żelazo i stal	0,00	0,00	0,00
Zmieszane odpady betonu, gruzu ceglanego, odpadowych elementów ceramicznych i elementów wyposażenia	0,00	61,900	61,900
Odpadowa papa	0,00	33,160	33,160

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Brenna

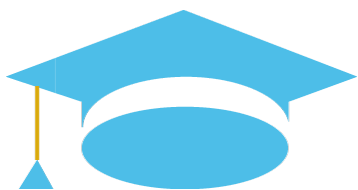
Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2024 r. objęto 10 699 mieszkańców.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 339) obliczone zostały następujące poziomy:

- osiągnięty poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych wyniósł: 36,10%.
- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania wyniósł 30,29% (wymagany poziom wg normy obowiązującej do 16 lipca 2020 r. wynosi nie więcej niż 35%).

Gmina Brenna nie osiągnęła wymaganego w danym roku poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, który wynosił 45%.

II.7 Realizacja polityki oświatowej i kulturalnej

Działania oświatowe i kreowanie polityki kulturalnej to wiodące obszary działalności samorządu lokalnego. Ponadto, z punktu widzenia wydatkowania środków budżetowych to bardzo ważne obszary polityki lokalnej.

Zakres przedmiotowy rozdziału koncentruje się na charakterystyce zagadnień stanowiących zadania własne gminy z zakresu: edukacji publicznej; kultury (w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury) oraz kultury fizycznej i turystyki.

Oświata

Na terenie Gminy Brenna funkcjonują trzy szkoły podstawowe i dwa przedszkola publiczne.

Łączna liczba oddziałów szkolnych wynosi 52, a liczba uczniów – 969. Liczba oddziałów przedszkolnych to 17, liczba wychowanków – 412. W tabeli poniżej przedstawiono dane w rozbiciu na poszczególne jednostki oświatowe.

Tabela 18. Łączna liczba wychowanków oraz zatrudnionej kadry pedagogicznej w poszczególnych jednostkach oświatowych w 2024 r.

wychowanie przedszkolne						
Wskaźnik ¹	Przedszkole Publiczne nr 1 w Brennej	Przedszkole Publiczne nr 1 w Górkach Małych	Szkoła Podstawowa nr 1 w Brennej	Szkoła Podstawowa nr 2 w Brennej	Szkoła Podstawowa im. T. Kościuszki w Górkach Wielkich	suma
liczba dzieci	77	127	92	23	93	412
liczba oddziałów	3	5	4	1	4	17
liczba zatrudnionych wychowawców/nauczycieli - zatrudnienie w pełnym i niepełnym wymiarze godzin	9	17	9	2	10	47
zatrudnienie w pełnym i niepełnym wymiarze godzin – w przeliczeniu na etat	6,84	15,03	5,96	2	8,2	38,03

¹ Zatrudnienie kadry pedagogicznej podano wg stanu na ostatni dzień prowadzenia zajęć dydaktycznych w roku szkolnym 2023/2024, tj. na dzień 21.06.2024 r. Pozostałe dane podano wg stanu na dzień 31.08.2024 r.

Szkolnictwo						
liczba dzieci	-	-	314	163	492	969
liczba oddziałów	-	-	18	9	25	52
liczba zatrudnionych wychowawców/nauczycieli - zatrudnienie w pełnym i niepełnym wymiarze godzin	-	-	34	29	52	115
zatrudnienie w pełnym i niepełnym wymiarze godzin - w przeliczeniu na etat	-	-	35,29	22,4	61,53	119,22
suma						
liczba dzieci uczęszczających do szkół i przedszkoli						1381
liczba oddziałów szkolnych i przedszkolnych						69
liczba zatrudnionych wychowawców/nauczycieli - zatrudnienie w pełnym i niepełnym wymiarze godzin						162
zatrudnienie w pełnym i niepełnym wymiarze godzin - w przeliczeniu na etat						157,25

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Brenna.

W 2024 r. (wg stanu na dzień na ostatni dzień roku szkolnego 2023/2024, tj. na dzień 31.08.2024 r.) zatrudnienie w szkołach i przedszkolach powołanych i nadzorowanych przez Gminę Brenna wyniosło ogółem 157,25 etatu, a w tym:

- zatrudnienie w pełnym wymiarze godzin – 147,58;
- zatrudnienie w niepełnym wymiarze godzin – 9,67.

Dodatkowo, w jednostkach oświatowych w przeliczeniu na etat zatrudnionych było:

- 17,75 pracowników administracyjnych,
- 52,125 pracowników obsługi.

W gminie Brenne funkcjonują 2 przedszkola niepubliczne i 1 punkt wychowania przedszkolnego:

1. Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Leśna Brenna”
2. Przedszkole niepubliczne Chichopotam
3. Niepubliczne przedszkole Twórcze „TOTU” z oddziałami integracyjnymi

Tabela 19. Dotacje dla przedszkoli niepublicznych w 2024 r.

	NIEPUBLICZNY PUNKT PRZEDSZKOLNY "LEŚNA BRENNa"	PRZEDSZKOLE NIEPUBLICZNE CHICHOPOTAM	NIEPUBLICZNE PRZEDSZKOLE TWÓRCZE "TOTU" z oddziałami integracyjnymi
Przeciętna miesięczna liczba uczniów bez orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego	24	48	36
Przeciętna miesięczna liczba uczniów posiadających opinię o wczesnym wspomaganie rozwoju	0	0	18
Wysokość przekazanej dotacji na uczniów bez orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym dotacja na wczesne wspomaganie rozwoju dziecka /"WWR"/	190.843,36 zł	705.134,80 zł	257.269,45 zł
Przeciętna miesięczna liczba uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego	1	2	28
Wysokość przekazanej dotacji na uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego	25.243,08 zł	53.197,72 zł	1.749.382,99 zł
Należna dotacja ogółem	216.086,44 zł	758.332,52 zł	2.006.652,44 zł
SUMA	2.981.071,40 zł		

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Brenna.

Łączne wydatki na oświatę i wychowanie wyniosły:

- w 2023 r. – 27 254 392,85 zł
- w 2024 r. – 33 379 873,14 zł

Nadzór pedagogiczny kuratora oświaty

W 2024 r. przeprowadzone zostały 2 kontrole kuratora oświaty w Szkole Podstawowej im. Janusza Korczaka w Brennej:

- kontrola w zakresie organizacja pracy szkoły w zakresie udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej (08.09.2023 r.). Nie stwierdzono nieprawidłowości i nie wydano żadnych zaleceń.
- *Arkusze obserwacji przebiegu egzaminu ósmoklasisty*. Wynik – Nie stwierdzono nieprawidłowości i nie wydano żadnych zaleceń.

Infrastruktura szkolna

- SP nr 1 w Brennej (ul. Leśnica 103) posiada budynek szkolny, salę gimnastyczną, siłownię, boisko asfaltowe i plac zabaw. Budynek szkolny posiada 8 sal lekcyjnych wyposażonych w monitory i projektory interaktywne, salę komputerową, 3 oddziały przedszkolne i stołówkę, świetlicę, 2 gabinety logopedy, gabinet pedagogiczno-psychologiczny, gabinet dyrektora, sekretariat, archiwum, bibliotekę, gabinet pielęgniarki szkolnej, własną studnię głębinową i kanalizację.
- Budynek SP nr 1 (ul. Górecka 224) posiada 9 sal lekcyjnych wyposażonych w projektory i tablice interaktywne, pracownię komputerową, zieloną pracownię, 2 oddziały przedszkolne, stołówkę, 2 świetlice, bibliotekę z czytelnią, Laboratorium Przyszłości, gabinet psychologiczno-pedagogiczny, gabinet księgowej, dyrektora, sekretariat i archiwum, gabinet pielęgniarki, salę gimnastyczną i boisko orlik, pumtrack, obserwatorium nietoperzy, plac zabaw i Transgraniczny Ogród Zielin.
- Baza SP nr 2 w Brennej to 8 sal lekcyjnych, 1 oddział przedszkolny, pracownię komputerową, fizyczno-chemiczną, świetlica ze stołówką, sala gimnastyczna, boisko sportowe oraz plac zabaw.
- SP w Górkach Wielkich dysponuje 21 salami lekcyjnymi, 1 pracownią językową, 1 pracownią fizyko-chemiczną, 3 pracowniami komputerowymi z dostępem do Internetu. Bazę sportową stanowią: hala sportowa, sala gimnastyczna, boisko asfaltowe do koszykówki, boisko trawiaste do piłki nożnej, boisko do piłki plażowej, bieżnia do biegu na 60 m, bieżnia i piaskownica do skoku w dal. Szkoła dysponuje biblioteką i czytelnią z internetowym centrum multimedialnym, gabinetem pedagoga szkolnego, logopedy, higienistki szkolnej, sklepikiem, 2 świetlicami i stołówką.

Dowóz dzieci

Gmina wywiązuje się z obowiązku wynikającego z prawa oświatowego i zapewnia dowóz uczniów do szkół podstawowych, oddziałów przedszkolnych oraz szkół specjalnych i ośrodków edukacyjno-rewalidacyjno-wychowawczych.

Powyższe realizuje poprzez zwrot kosztów dowozu uczniów niepełnosprawnych, w przypadku, gdy dowożenie zapewniają rodzice (na podstawie umowy), zwrot kosztów dojazdu środkami komunikacji publicznej, w przypadku, gdy dowożenie zapewniają rodzice oraz zwrot kosztów dojazdu środkami komunikacji publicznej (zakup biletów miesięcznych przez szkołę).

Ponadto, zapewnia uczniom niepełnosprawnym bezpłatny transport i opiekę (albo zwraca koszty dowozu niepełnosprawnego dziecka, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice) do jednostek oświatowych, w których realizują obowiązek nauki lub obowiązek szkolny, usytuowanych na terenie Gminy Brenna lub na terenie ościennych gmin.

Przeciętna liczba uczniów, których dotyczyło powyższe w 2024 r. wyniosła:

- 38 + 2 opiekun (zakup biletów miesięcznych);
- 12 (zwrot kosztów dowozu);
- 28 uczniów niepełnosprawnych.

Roczna kwota przeznaczona z budżetu gminy na ten cel wyniosła: 619 519,00 zł, która obejmuje zakup materiałów i wyposażenia, między innymi:

- zakup paliwa do gminnego samochodu,
- zakup usług pozostałych w zakresie transportu dzieci niepełnosprawnych do szkół (podmiot zewnętrzny dowożący uczniów niepełnosprawnych),
- wydatki na wynagrodzenia z tytułu umowy zlecenia w związku z dowozem uczniów niepełnosprawnych do szkół.
- wydatki na wynagrodzenie kierowcy

Dodatkowo 15.659,04 zł to koszt poniesiony z budżetu szkoły na zakup biletów miesięcznych dla uczniów spełniających ustawowe kryteria do zwrotu kosztów dojazdu do szkoły.

Promocja Kultura i Sport

W 2024 roku Ośrodek Promocji, Kultury i Sportu Gminy Brenna (OPKIS) realizował szeroką gamę działań w zakresie promocji kultury, sportu, edukacji oraz turystyki, skierowanych zarówno do mieszkańców gminy, jak i odwiedzających ją turystów

Podejmowane inicjatywy miały na celu upowszechnianie wartości kulturowych, rozwój aktywności fizycznej, wzmacnianie tożsamości regionalnej oraz promocję walorów Gminy Brenna na szerszym forum.

Tabela 20. Infrastruktura i zatrudnienie w OPKiS w Brennej w 2024 r.

Infrastruktura będąca w zarządzie OPKIS		
1	Park Turystyki w Brennej Centrum	
2	Ośrodek „Pod Brandysem” w Górkach Wielkich	
3	Budynek Beskidzkiego Domu Zielin Przytulnia w Brennej	
4	Parter „Szkoły na Żagana” w Górkach Wielkich	
5	Obserwatorium Nietoperzy w Brennej – umowa dzierżawy	
6	Wsparcie UG przy dzierżawie boiska w Brennej Centrum oraz przy utrzymaniu porządku i czystości „Kompleksu Leśnica” wraz z tężnią solankową	
Zatrudnienie		
	stanowisko	liczba etatów
1	Dyrektor	1
2	Główna Księgowa	1
3	Księgowa/ kadrowa	1
4	Specjalista ds. sportu	1
5	Specjalista ds. kultury	1
6	Specjalista ds. promocji (obsługa IT)	2
7	Specjalista ds. turystyki i promocji (obsługa Beskidzkiego Domu Zielin Przytulnia)	2
8	Konserwator	2
9	Sprzątaczką	1
Budżet		
1	Dotacja z rozdziału 92114	1 350 000,00 zł
2	Dotacja z rozdziału 85154	65 000,00 zł
3	Pozostałe przychody	828 730,55 zł
4	Suma	2 243 730,55 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPKiS Brenna

Poniżej przedstawiono szczegółowe zestawienie najważniejszych przedsięwzięć oraz działań realizowanych przez OPKiS w poszczególnych obszarach aktywności:

I. REALIZACJA PROJEKTÓW, UDZIAŁ W KONKURSACH, TRWAŁOŚĆ PROJEKTÓW ORAZ SPONSORZY I PARTNERZY OPKIS

- „**Nasze Wspólne Korzenie**” – projekt zgłoszony do Fundacji Lotto (festiwal „Dni Dawnych Kultur”, integracja przez rekonstrukcje, rzemiosło, koncerty folkowe). Dofinansowania nie uzyskano.
- „**Pamięci Elżbiety Bauer**” – projekt do NCK „Kultura Interwencje”, mający na celu upamiętnienie kluczowej postaci regionalizmu Śląska Cieszyńskiego. Dofinansowania nie uzyskano.
- „**Potańcujmy, jak za downych lot**” – projekt do NIKiDW (edycja 2024) – wiejska potańcówka połączona z Dożynkami Ekumenicznymi. Dofinansowania nie uzyskano.
- „**Nowe Przestrzenie Twórczości**” – projekt do MKiDN dot. modernizacji „Bazy Talentów” i pracowni artystycznych. Trwa oczekiwanie na wyniki konkursu.

Pozostałe inicjatywy/w partnerstwie:

- „Festiwal 9 Sił” – sfinansowany z budżetu Województwa Śląskiego; wydarzenia w Amfiteatrze, Przytulii i na Starym Groniu.
- „BezGRAnicznie turystyczni” – rozwój oferty turystycznej regionu pogranicza PL-CZ.
- „Śląsko-morawskie pogranicze” – udział OPKiS bez kosztowo; Przytulia jako atrakcja turystyczna.

Realizacja trwałości projektów (wymagane raportowanie przez 5 lat):

- „Beskid Śląski – wspólne dziedzictwo”
- „Polsko-Czeski Szlak Zakochanych”
- „Brenna & Bystrzyca jedna drużyna”
- „Pumptrack dla każdego”
- „Sport łączy pokolenia”, „Sport dla wszystkich – Zdrowie dla każdego”
- „Rowerem przez Beskidy”, „Beskidy na rowerze”
- „Aktywnie w naturze”
- „Konwersja cyfrowa domów kultury”
- „Za woniom drzewa”

II. PROWADZENIE WIELOKIERUNKOWEJ DZIAŁALNOŚCI UPOWSZECHNIANIA PROMOCJI KULTURY I SZTUKI, SPORTU, EDUKACJI KULTURALNEJ – SZCZEGÓLNIIE DZIECI I MŁODZIEŻY, POZYSKIWANIA I PRZYGOTOWYWANIA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ DO AKTYWNEGO UCZESTNICTWA W KULTURZE ORAZ WSPÓŁTWORZENIA JEJ WARTOŚCI

BAZA TALENTÓW - Edukacja kulturalna dzieci i młodzieży w Gminie Brenna to kompleksowy program rozwoju artystycznego dzieci i młodzieży, budujący tożsamość kulturową oraz aktywizujący społeczność lokalną poprzez edukację, występy i udział w życiu kulturalnym regionu. W roku szkolnym 2023/2024 zajęcia artystyczne w ramach „Bazy Talentów” odbywały się w trzech lokalizacjach gminy, w dwóch semestrach. Łącznie uczestniczyło w nich 180 dzieci i młodzieży.

Zajęcia muzyczne:

- Perkusja i bębny – 9 uczestników (Tymoteusz Bączyk)
- Skrzypce klasyczne – 13 uczestników (Krzysztof Durlow)
- Skrzypce góralskie – 15 uczniów (Zbigniew Wałach)
- Gitara – 41 uczniów (Błażej Żur i Adriana Żemła)
- Pianino – 20 uczniów (Jadwiga Tomala)
- Instrumenty dęte/keyboard – 10 uczniów (Bronisław Greń)

Zajęcia plastyczne i ceramiczne

- Plastyczne – 33 uczniów (Joanna Konieczny i Joanna Kałdan-Dudys)
- Ceramiczne – 9 uczniów (Joanna Konieczny)

Zespoły regionalne

- „Mała Brenna” – 35 uczniów (Anna Musioł)
- „Sójki” – Dziewczęca Grupa Śpiewacza – 6 uczennic (Anna Musioł)

Działalność artystyczna i osiągnięcia

Uczestnicy „Bazy Talentów” brali aktywny udział w licznych wydarzeniach lokalnych i regionalnych.

- Występy kolędowe: Brenna, Górki Wielkie (1–5 stycznia 2024)
- WOŚP, koncerty okolicznościowe i przeglądy (styczeń–czerwiec 2024)
- Sójki:
 - Grand Prix XXV Wojewódzkich Prezentacji Artystycznych (kwiecień)
 - Nominacja do Wirtualnych Gęśli (kwiecień)
 - Koncerty podczas Festiwalu Dziewięścił, Wiślańskich Wianków, TKB, Dożynek (czerwiec–wrzesień)
 - Przeglądania do *Must Be the Music* (wrzesień)
 - Teledysk do „Szczedryka” (grudzień)
- Mała Brenna:
 - Występy podczas Wielkanocy, Dożynek, Oravskich Vianoc (Słowacja), świąt i wydarzeń lokalnych
 - Wyróżnienie na Wojewódzkim Przeglądzie w Ustroniu (czerwiec)
 - Koncerty w Rychwałdzie i Brennej (grudzień)

III. UPOWSZECHNIANIE KULTURY REGIONALNEJ - DZIAŁALNOŚĆ BESKIDZKIEGO DOMU ZIELIN „PRZYTULIA” w 2024 roku

W 2024 roku „Przytulnia” kontynuowała misję promocji dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego regionu, organizując cykl wydarzeń edukacyjnych, artystycznych i rekreacyjnych.

Wydarzenia edukacyjne i wykłady:

- Prof. Idzi Panic – „Trzej Królowie” (04.01)
- Robert Konieczny – architektura (19.01)
- Wojciech Pikuła – szczepienie drzew (02.03)
- Magdalena Mildner – „Rośliny w Biblii” (09.03)
- Michał Konkel – „Siła Lasu” w ramach Dziewięcił Festiwalu (09.06)
- dr Dariusz Węgrzyn – partyzantka na Śląsku Cieszyńskim (21.05)
- prof. Daniel Kadłubiec – tradycje Śląska Cieszyńskiego (22.11)
- Cecylia Kukuczka – wspomnienie o Jerzym Kukuczce (07.12)

Wydarzenia artystyczne i kulturalne:

- Koncert „Sójek” i wystawa Marka Wojnara – WOŚP (28.01)
- Spektakl „Kwiaty Tuwima” (13.06)
- Koncert Anny Brody (13.07)
- „Ghost Tour” – nocny spacer z legendami (15.07)
- Dni Dawnych Kultur – spotkanie z tłumaczem „Wiedźmina” Davidem Frenchem (19.07)
- IV Breńsko-Góreckie „Zaduszki” poświęcone Elżbiecie Bauer (03.11)
- Spektakl „Wilija po bryńsku” (27.12)
- Koncert Haliny Mlynkovej – dwa świąteczne występy (29.12)

Wydarzenia cykliczne i rodzinne:

- Ferie zimowe – codzienne zajęcia tematyczne o pszczołach i „Przytulacie – Kino Małego Widza”
- „Dotknij Tradycji” – współpraca z lokalnymi zagrodami edukacyjnymi
- V Breńskie Szkubaczki (10.02)
- „Nie było nas, był las...” – spotkanie UTW (08.04)
- Breńsko-Górecka Noc Muzeów (02.05)
- Święto Ziół – warsztaty i pokazy (15.08)
- Andrzejki na ludowo (30.11)
- Spotkanie z Mikołajem (06.12)
- Wernisaż „Architektura Myśli” – Koło Naukowe Kurant (12.12)
- Warsztaty: ludowe ozdoby (14.12), połączniczki (21.12)

Działalność całoroczna:

„Przytulnia” kontynuowała również całoroczne warsztaty dla grup zorganizowanych – dzieci, młodzieży, seniorów i turystów – rozwijające wiedzę o przyrodzie, zielarstwie i tradycjach beskidzkich.

IV. PROMOWANIE TWÓRCÓW AMATORSKIEGO RUCHU ARTYSTYCZNEGO GMINY BRENNIA I TWÓRCÓW REPREZENTUJĄCYCH OŚRODEK ORAZ PRZYGOTOWANIE TWÓRCÓW DO UDZIAŁU W IMPREZACH.

OPKiS współpracuje i wspiera gminnych twórców oraz lokalne nieformalne grupy artystyczne.

Należą do nich:

- Zespół Regionalny „Brenna”
- Rodzinna Grupa Pieśni i Tańca „Kotarzanie”
- Kapele „Maliniorze” oraz „Brynioki”
- Orkiestra Dęta Czesława Grenia
- Koła Gospodyń Wiejskich z Brennej
- Koła Gospodyń Wiejskich z Górek
- Koło Emerytów „Marzenie”
- Oddział Górali Śląskich
- Uniwersytet Trzeciego Wieku

Tegoroczna Noc Świętojańska była wyjątkowa dzięki odsłonięciu muralu poświęconego Elżbiecie Bauer. Mural możecie obejrzeć o każdej porze, dzięki oświetleniu, które włącza się obok tablicy.

Pod koniec 2023 roku Radni nadali jej imię Amfiteatrowi w Brennej, co pozwoliło nam godnie uczcić jej pamięć. Elżbieta Bauer była kierowniczką Zespołu Regionalnego „Brenna”, założycielką dziecięcego zespołu „Bukowe Groniczki” i pomysłodawczynią Nocy Świętojańskiej.

V. ORGANIZOWANIE RÓŻNORODNYCH IMPREZ ARTYSTYCZNYCH – PRZEGLĄDY FESTIWALE, KONCERTY I INNE IMPREZY w 2024 roku:

Rok 2024 obfitował w liczne wydarzenia kulturalne, które angażowały lokalną społeczność i promowały dziedzictwo Gminy Brenna. Szczególnym momentem była **Noc Świętojańska**, podczas której uroczystie odsłonięto **mural poświęcony Elżbiecie Bauer** – folklorystce, inicjatorce tego święta i wieloletniej opiekunce zespołów regionalnych. Iluminowany mural na ścianie Amfiteatru im. Elżbiety Bauer

upamiętnia jej wkład w rozwój lokalnej kultury. Wydarzenie to otworzył uroczysty pochód Zespołu Regionalnego „Brenna” i Orkiestry Dętej Czesława Grenia, a wieczór zwieńczyła górska watra. Wydarzenie zyskało nie tylko symboliczne, ale i emocjonalne znaczenie dla wielu mieszkańców i osób związanych z folklorem.

Wśród ważniejszych wydarzeń znalazły się także:

- **Dni Dawnych Kultur** (20 lipca) przyciągnęły miłośników historii i tradycji – w programie znalazły się pokazy życia codziennego w słowiańskiej osadzie, warsztaty rzemiosła, rekonstrukcje walk oraz gry i zabawy historyczne. Tego samego dnia odbyła się również jubileuszowa, 10. edycja Słowiańskiej Nocy Folk Metalowej, z udziałem znanych zespołów polskich i zagranicznych.
- **Powiatowo-Gminne Dożynki Ekumeniczne** (25 sierpnia) były wydarzeniem o wyjątkowej skali – rekordowy pod względem liczby uczestników i różnorodności grup korowód dożynkowy z udziałem przedstawicieli wszystkich gmin powiatu cieszyńskiego zachwyił różnorodnością strojów i inscenizacji. Po oficjalnej części i tradycyjnym przekazaniu chleba oraz wieńca dożynkowego uroczystości zwieńczyła wspólna modlitwa ekumeniczna, konkursy na najpiękniejsze wieńce dożynkowe oraz najlepsze scenki obrzędowe oraz koncert zespołu De Mono, który zgromadził tłumy uczestników.
- Na wyróżnienie zasługuje również cykl **Jesiennych Koncertów Kameralnych**, organizowany w lokalnych kościołach. To wydarzenie z ponad 17-letnią tradycją łączy muzykę klasyczną z atmosferą sakralnych przestrzeni. W festiwalu biorą udział zarówno uznani artyści, jak i młodzi muzycy, co czyni go ważnym elementem życia kulturalnego gminy.

W ciągu roku zrealizowano także liczne warsztaty, plenery artystyczne, festiwale, przeglądy oraz międzypokoleniowe spotkania plenerowe i integracyjne. Wśród nich warto wspomnieć o:

- Ekumenicznym Wieczorze Kolęd w Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Brennej-Górkach,
- akcji „Bezpieczna Zima w Beskidach z GOPR i Radiem ZET”,
- uroczystości upamiętniającej 56. rocznicę śmierci Zofii Kossak-Szatkowskiej, połączonej z promocją publikacji „Ja i moje książki – to jedno” autorstwa prof. Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz,
- widowisku „Pasja Beskidzka – Początek Kościoła”, zrealizowanym we współpracy Parafii św. Jana Chrzciciela w Brennej, OPKIS i MCK w Żywcu,
- Nocnych Warsztatach z nietoperzem, które wykorzystały przyrodnicze walory gminy,
- Zielone Świątki – wiosenne smażenie wajeńnicy
- Imprezie okolicznościowej z okazji Dnia Dziecka pod hasłem „Palec pod budkę”,

- II Festiwalu Dziewięścił przy Bacówce na Starym Groniu – z warsztatami rzemieślniczymi, pokazami ptaków drapieżnych, integracyjnym spacerem i koncertami zespołów „Dom o Zielonych Progach” oraz „Ghostman”,
- Festiwalu Pasterskim na Trzech Kopcach Wiślańskich – łączącym rajd górski z grą terenową i warsztatami,
- plenerze malarskim dla dzieci „To, czego nie widać”, realizowanym w ramach trwałości projektu „Za woniom drzewa”,
- Pikniku Pod Buczem – rodzinnym wydarzeniu plenerowym,
- 56. Wojewódzkim Przeglądzie Wiejskich Zespołów Artystycznych, który w breńskim amfiteatrze zgromadził grupy śpiewacze, kapele i zespoły folklorystyczne z całego województwa,
- cyklu letnich spektakli i animacji dla dzieci „Dzieciaki rządzą”, odbywającym się co piątek w lipcu i sierpniu w Parku Turystyki,
- Zlocie Pojazdów Zabytkowych, współorganizowanym z Automobilklubem Cieszyńskim,
- warsztatach rzeźbiarskich „Nie siedź w domu, wpadnij porzeźbić”, skierowanych głównie do najmłodszych,
- IV Plenerze Rzeźbiarskim: Góralska rapsodia na dęto i pilarkę, w ramach którego artyści z Polski i Słowacji tworzyli dzieła inspirowane kulturą regionu,
- jesiennym spacerze na Błatnią w ramach cyklu wyzwań „Błatnia Challenge”, promującym aktywność fizyczną i zdrowy styl życia,
- spotkaniu integracyjnym „Senior 80+”, które zgromadziło ponad 150 seniorów i podkreśliło wartość relacji międzypokoleniowych przy dźwiękach kapeli „Maliniorze”,
- oraz Uroczystych Obchodach Święta Niepodległości, które rozpoczęły się złożeniem kwiatów przy pomnikach pamięci, a zakończyły wspólnym wykonaniem hymnu.

Pod koniec 2024 roku zainaugurowano nowy cykl kameralnych koncertów uznanych artystów w Beskidzkim Domu Zieliń „Przytulnia”. Pierwszymi wydarzeniami były koncerty Haliny Młynkowej oraz Johna Portera. Celem cyklu jest promocja gminy Brenna jako miejsca kultury wysokiej, otwartego na wartościowe i ambitne inicjatywy artystyczne.

VI. SPORT I TURYSTYKA

W 2024 roku OPKiS Brenna aktywnie rozwijał ofertę sportowo-rekreacyjną, zachęcając mieszkańców i turystów do aktywnego wypoczynku na świeżym powietrzu o każdej porze roku. Zimą szczególnym zainteresowaniem cieszyło się sezonowe **lodowisko w Parku Turystyki**, funkcjonujące od grudnia do lutego, wyposażone w wypożyczalnię łyżew oraz nart biegowych, ski-turowych i raket śnieżnych. Dzięki współpracy z marką KINDER, dzieci miały do dyspozycji pomocne „pingwinki”, a w okresie świątecznym zorganizowano bezpłatne disco animacje na lodzie dla najmłodszych. Pomimo niekorzystnych warunków pogodowych, OPKiS zrealizował także przygotowanie **rekreacyjnych tras do narciarstwa biegowego** w Brennej Leśnicy.

Z myślą o entuzjastach sportów letnich działała wypożyczalnia rowerów i sprzętu sportowego, oferująca m.in. piłki, rakiety, kijki czy kręgle – do wykorzystania na terenie Parku Turystyki i w przestrzeni całej gminy.

Latem najważniejszym wydarzeniem był 12. Bieg o Breńskie Kierpce, w którym wzięło udział ponad 300 zawodników. Trasa o długości 15,3 km prowadziła przez malownicze szlaki Kotarza, Grabowej i Starego Gronia. Wydarzeniu towarzyszył miniKierpce – sportowa rywalizacja dzieci i młodzieży na różnych dystansach.

W ciągu roku zrealizowano także inne imprezy o charakterze sportowym i rekreacyjnym, takie jak:

- Górską Pętlą UBS 12:12,
- Rodzinny Rajd Rowerowy,
- Pumptrackowy Puchar Brennej,
- Bieg na Bucze i Nordic Walking,
- Mistrzostwa Drwali,
- turnieje piłkarskie i badmintonowe,
- cykliczne Sobotnie Treningi Biegowe
- edukacyjne wycieczki górskie z przewodnikiem.

Ośrodek Promocji, Kultury i Sportu Gminy Brenna po raz kolejny dzierżawi płytę boiska piłkarskiego w Brennej Centrum. Dzięki temu OPKiS może efektywnie realizować swoje zadania statutowe oraz udostępniać obiekt innym podmiotom na zasadzie poddzierżawy, wspierając tym samym rozwój lokalnych inicjatyw sportowych i wydarzeń. Umowę podpisano do końca 2025 roku.

Rozpoczęto również proces rewitalizacji terenu pod nowy plac zabaw w Parku Turystyki w Brennej. Zakończono formalności gruntowe i podpisano umowę dzierżawy wieloletniej, co umożliwi realizację

inwestycji. Nowy plac zabaw planowany jest do realizacji w 2025 roku, inwestorem jest UG Brenna, finalnym zarządcą zostanie OPKiS.

VII. PROMOCJA GMINY BRENNA – DZIAŁANIA 2024

1. **Informacja Turystyczna** - Czynna 7 dni w tygodniu. Udzielanie informacji, sprzedaż map, pamiątek, przewodników, obsługa mailowa, telefoniczna i przez media społecznościowe, wiadomości o nadchodzących imprezach, o nowych atrakcjach oraz ciekawostkach. Doradztwo turystyczne, weryfikacja książeczek turystycznych (43 odznaki), usługi ksero/druk/skan. Wynajem stoisk w Parku Turystyki.
2. **Współpraca z gestorami** - Promocja noclegów, gastronomii i atrakcji turystycznych na stronie www, Facebooku, folderach, spotach, radiu i TV. Tworzenie i aktualizacja bazy obiektów, pozyskiwanie informacji o dostępności, dystrybucja materiałów.
3. **Media społecznościowe i Internet** - Prowadzenie oficjalnych profili (Facebook, Instagram), grup tematycznych (#kupujlokalnie, Rozrywkowa Brenna, Wolne noclegi), profili wydarzeń i projektów (m.in. Mała Brenna, MTB Brenna, Obserwatorium Nietoperzy).
Aktualizacja strony gminy oraz stron partnerów: domzielin.eu, rowerybrenna.pl, mtbbrenna.pl.
Promocja wydarzeń, atrakcji, rzemiosła, sportu, folkloru.
4. **Materiały promocyjne**
 - Wydanie 5 numerów gazetki gminnej (1750 egz. redakcja zajmuje się zbieraniem informacji, opracowywaniem artykułów oraz pełnym składem i przygotowywaniem do druku), W gazecie oprócz informacji urzędowych, relacji z imprez i wydarzeń, pojawiają się cykle artykułów oraz wywiady.
 - Wydanie folderów: „Odkrywamy to, co piękne i tajemnicze...” dotyczącego atrakcji turystycznych w gminie Brenna oraz „W zimowej szacie” (zimowe atrakcje).
 - Produkcja dwóch filmów promujących lokalne atrakcje (Muzeum Zofii Kossak, Chlebowa Chata).
 - przygotowywanie zaproszeń, dyplomów, listów gratulacyjnych, ulotek i innych grafik dla UG Brenna oraz OSP
5. **Programy i projekty** - Gry terenowe „Wędrownik” i „Puzłościeżka”, „Bajkowy Szlak Utopca”, promocja odznaki The Loop. Obsługa Obserwatorium Nietoperzy (rezerwacje, bilety, prelekcje, liczenie nietoperzy).
6. **Współpraca z organizacjami i wydarzenia** - Kooperacja z POT, ŚOT, Euroregionem, PTTK, LOT Beskidy. Udział w projektach (m.in. Sieciowe Centrum Nauki), tworzenie materiałów graficznych dla

UG i OSP. Organizacja konkursu fotograficznego „Siła Natury”, udział w targach SNOW EXPO, konferencji nt. sezonu zimowego, realizacja projektu „Owce na hale”.

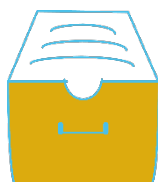
7. **Sukcesy** - Wyróżnienie w konkursie „Piękna wieś woj. śląskiego 2024”, zgłoszenia do konkursów: „Najlepsza przestrzeń publiczna” i „Śląska Lokacja Filmowa”.

8. Inne:

- organizacja **konkursu fotograficznego pt. „GMINA BRENNA – SIŁA NATURY”**,
- udział w targach turystycznych „SNOW EXPO w MCK Spodek Katowice,
- realizacja zadania „Owce na Hale” w ramach programu Owca Plus,
- udział w konferencji otwierającej sezon zimowy w Brennej SKI Dolina
- promocja opłaty miejscowej.

W 2024 roku Ośrodek Promocji, Kultury i Sportu Gminy Brenna zrealizował szeroki zakres działań w obszarze kultury, sportu i turystyki, skutecznie odpowiadając na potrzeby mieszkańców oraz turystów. Dzięki efektywnemu zarządzaniu oraz zaangażowaniu zespołu, znacząco zwiększono poziom dochodów własnych jednostki, co umożliwiło rozwój oferty wydarzeń i projektów. OPKiS umocnił swoją pozycję jako aktywny organizator życia społeczno-kulturalnego oraz skuteczny promotor gminy Brenna na szczeblu regionalnym i ponadregionalnym.

Biblioteka i czytelnictwo

Oprócz instytucji kultury do dyspozycji mieszkańców pozostaje także biblioteka – główna siedziba w Brennej przy ul. Wyzwolenia 77 oraz filia zlokalizowana w Górkach Małych przy ul. Zalesie 3. W tabeli poniżej przedstawiono dane dotyczące budżetu jednostki.

Tabela 21. Budżet biblioteki w Brennej

	Budżet (zł)
Dotacja samorządowa	390 000,00
Dotacja z Biblioteki Narodowej	11 307,00
Upomnienia	2071,00
Dary	586,00
Darowane książki	4 603,55
Suma	408 567,55

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Brenna

W 2024 r. zbiory biblioteki zostały powiększone o 1471 książek i 37 audiobooków, a łączna wydatkowana kwota na zakup księgozbioru wyniosła 36 939,00 zł, z czego 21 029,00 zł pochodziło ze środków gminnych. Następną tabelą prezentuje zestawienie liczbowe posiadanego księgozbioru oraz poziom czytelnictwa. W porównaniu z zeszłym rokiem prawie wszystkie pozycje zwiększyły swoje wartości.

Tabela 22. Liczba czytelników i książek w 2022, 2023 i 2024 roku – bibliotek w Brennej łącznie z filią

Wyszczególnienie	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Księgozbiór (liczba woluminów)	37809	39050	39649
Liczba czytelników w ciągu roku	1432	1481	1486
Liczba odwiedzin	14711	14771	15918
Liczba wypożyczeń księgozbioru	48947	45667	48495

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Brenna

Poza udostępnianiem zbiorów bibliotecznych, instytucja aktywnie prowadzi działania edukacyjne, artystyczne i upowszechnieniowe.

Przygotowano i przesłano wniosek do Biblioteki Narodowej z programu „**Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa**” Priorytet 1 - Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych. Wniosek został rozpatrzony pozytywnie. Na zakup nowości wydawniczych uzyskano z Biblioteki Narodowej 11 307,00 zł, z czego zakupiono 406 egzemplarzy książek i 18 audiobooków dla dzieci, młodzieży, dorosłych.

16 maja br. Biblioteka zawarła porozumienie z **Biblioteką Śląską** i dołączyła do uczestników Śląskiej Biblioteki Cyfrowej. W ramach współpracy z ŚBC, od 15 grudnia biblioteka posiada własną kolekcję czasopism lokalnych z terenu Gminy Brenna. Do tej pory zdigitalizowano 1 czasopismo pt. „Prowdy i Fobule”, zawierające 11 miesięczników w formacie pdf (w planach jest digitalizacja 2 kolejnych tytułów czasopism). Kolekcja jest adresowana do regionalistów, osób zainteresowanych historią Brennej oraz Górek Wielkich i Małych.

W czerwcu br. biblioteka kontynuowała współpracę z Instytutem Książki w Krakowie, w ramach której od czerwca 2024 r. przystąpiła do kolejnej edycji projektu „**Mała Książka – Wielki Człowiek**” (cel projektu to zachęcenie rodziców do odwiedzania biblioteki i codziennego czytania z dzieckiem. Każde dziecko w wieku przedszkolnym, które przyszło do biblioteki, otrzymało w prezencie wyprawkę Czytelniczą na dobry czytelniczy start i zbierało punkty na specjalną kartę; do końca grudnia 2024 wydano wyprawki czytelnicze dla 70 dzieci).

W grudniu przygotowano i wysłano wniosek o dofinansowanie zadania „Słowa pełne przygód” – Spotkania promujące czytelnictwo” przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu MKiDN „Partnerstwo dla książki 2025” (wniosek złożono 16 grudnia 2024 r.).

Biblioteka kontynuuje współpracę z przedszkolami i szkołami w Brennej i w Górkach Wielkich w ramach której Przeprowadziliśmy 21 warsztatów literacko-plastycznych dla dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym (m. in. „Krecik i bałwanek”, „Odkrywczy sięgą rzeżuchę z Kicią Kocią”, „Legenda o smoku wawelskim”, „Przedszkolaki na tropie dobrych manier”, „Karmimy bardzo głodną gąsienicę”, czy „Legenda o Skarbniku”), 3 lekcje biblioteczne (inspirowane teatrykiem kamishibai pt. „Wypożyczalnia Skrzydeł”) oraz 4 spotkania z cyklu „Czytanie na dywanie”.

W 2024 r. przeprowadzono 3 lekcje biblioteczne, 4 spotkania czytelnicze z cyklu „Czytanie na dywanie” oraz 21 warsztatów literacko-plastycznych. Wszystkie akcje odbyły się stacjonarnie.

2 maja biblioteka po raz drugi włączyła się w „Breńsko-Górecką Noc Muzeów”, podczas której dzieci wraz z rodzicami wzięły udział w warsztatach plastycznych inspirowanych baśni Zofii Kossak pt. „Kłopoty Kacperka, góreckiego skrzata” (udział wzięło 12 osób).

W ramach **„Tygodnia bibliotek”** przeprowadzono 3 spotkania autorskie: 2 spotkania z liskiem Fenkiem i kotem Maksem z Wydawnictwa Edukacyjnego Sobik dla dzieci z Przedszkola Publicznego nr 1 w Brennej i Przedszkola Publicznego nr 2 w Górkach Małych (udział wzięło 80 osób) oraz dla dorosłych spotkanie z pisarką Danutą Chlupową, autorką m. in. dylogii „Podróż w niechciane” i „Droga ku nadziei” (udział wzięło 16 osób).

W tym roku biblioteka zainicjowała nową akcję pod nazwą **„Czytanie po naszymu”** mającą na celu popularyzację gwary cieszyńskiej i literatury regionalnej. Pierwsza edycja była poświęcona twórczości Walentego Krzyszczaka, pisarza z Górek Wielkich w 65 rocznicę jego śmierci. „Czytanie po naszymu” odbyło się 28 czerwca w klubie „Mikroklimat” w Górkach Wielkich i zostało zorganizowane wspólnie przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Brennej (koordynator akcji) i Ośrodek Promocji Kultury i Sportu Gminy Brenna (udział wzięło 45 osób: reprezentantów stowarzyszeń, szkół, organizacji i instytucji z terenu Gminy Brenna).

W czasie wakacji miał miejsce konkurs na największą ilość przeczytanych w czasie wakacji książek **„Bibliomaniak”** (w konkursie udział wzięło 38 osób). Finał konkursu uświetnił pan Maciej „Kamer” Szymonowicz, twórca Szlaku Beskidzkich Murali, który poprowadził kreatywne warsztaty dla naszych uczestników konkursu (poświęcone wzornictwu karpackich górali).

W 2024 r. biblioteka kontynuowała współpracę z harcerzami z 25 Drużyny Harcerskiej „Watra” z Brennej (biblioteka zorganizowała 2 spotkania autorskie: z językoznawcą Romanem Kristenem o gwarze cieszyńskiej oraz z historykiem dr Dariuszem Węgrzynem, autorem publikacji „Wypatrując Andersa”. Dla zuchów przeprowadzono warsztaty edukacyjno-plastyczne pt. „Książka w starożytności. Od kamienia do tabliczki glinianej” (w akcjach wzięło udział 131 osób).

Biblioteka kontynuuje współpracę ze Stowarzyszeniem Uniwersytetu III Wieku w Brennej, w ramach której zorganizowała 2 spotkania autorskie z Tomaszem Sochackim (promocja „Małego Króla”)

Antoine’a de Saint-Exupéry’ego po cieszyńsku) i Władysławą Magierą (promocja powieści „Absolutnie niezwykła”). W spotkaniach udział wzięło 64 osób.

Współpracujemy z Ośrodkiem Promocji Kultury i Sportu w Brennej (biblioteka ma m. in. możliwość bezpłatnego korzystania z budynku „Beskidzkiego Domu Zielin – Przytulnia” i pomocy pracowników np. przy organizacji spotkań autorskich, imprez).

W tym roku biblioteka po raz drugi wzięła udział jako współorganizator i koordynator w ogólnopolskiej akcji **Narodowego Czytania** organizowanej pod patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

„Narodowe Czytanie” dramatu „Kordian” Juliusza Słowackiego odbyło się 7 września 2024 r. w „Dworze Kossaków” w Górkach Wielkich i zostało zorganizowane wspólnie przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Brennej (koordynator akcji), Muzeum Zofii Kossak-Szatkowskiej w Górkach Wielkich oraz Ośrodek Promocji Kultury i Sportu Gminy Brenna (udział wzięło 33 osób, reprezentantów stowarzyszeń, szkół, organizacji i instytucji z terenu Gminy Brenna).

W 2024 roku biblioteka zorganizowała 7 spotkań autorskich i podróżniczych: z Danutą Chlupową pisarką z Zaolzia (autorkę dylogii „Podróż w niechciane” oraz powieści: „Blizna”, „Trzecia terapia”, „Organista z martwej wsi”), Władysławą Magierą (promocja książki „Absolutnie niezwykła”), Tomaszem Sochackim (promocja tłumaczenia na gwara cieszyńską powieści Mały Książę” Antoine’a de Saint-Exupéry’ego), dr Dariuszem Węgrzynem, historykiem (wykład „Biała i czarna legenda powojennego podziemia, promocja książki „Wypatrując Andersa”, Witoldem Turantem, pisarzem, poetą (promocja powieści „Afrodyta i jej córki), prof. Danielem Kadłubcem (promocja książki „Mały leksykon kultury ludowej Śląska Cieszyńskiego”), oraz z Cecylią Kukuczką (promocja książki „Listy z pionowego świata”).

W imprezach, spotkaniach i warsztatach literacko-plastycznych zorganizowanych przez bibliotekę w 2024 r. wzięło udział ogółem 1573 osób.

II.8 Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

Pomoc społeczna to dziedzina, którą zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, będący samorządową jednostką budżetową. Działania realizowane przez GOPS wynikają wprost z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.).

Przedmiotem działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej są zadania wynikające z:

- 1) ustawy o pomocy społecznej,

2) innych ustaw:

- a) ustawy o świadczeniach rodzinnych i przepisów wykonawczych,
- b) ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej i przepisów wykonawczych do ustawy,
- c) ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów i przepisów wykonawczych,
- d) ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- e) ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- f) ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- g) ustawy o systemie oświaty w zakresie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym,
- h) ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, (zadania własne i zlecone Gminie),
- i) ustawy o Karcie Dużej Rodziny,
- j) ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
- k) ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- l) ustawy o prawie ochrony środowiska (w zakresie wydania zaświadczenia o przeciętnym miesięcznym dochodzie),
- m) ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- n) ustawy Prawo energetyczne dotyczy wypłaty dodatku energetycznego,
- o) ustawy o dodatku osłonowym,
- p) ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw,
- q) ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej,
- r) ustawy o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu,

3) inne zadania:

- a) wynikające z uchwał Rady Gminy Brenna, Zarządzeń Wójta Gminy Brenna.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są oni w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości².

² ustawa o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.)

Tabela 23. Formy, liczba świadczeń i kwoty przeznaczone na zadania w 2024 r.

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
zasiłki okresowe	21	126	46 438,00
zasiłki stałe	18	184	159 939,00
składka zdrowotna	17	170	13 315,00
schronienie tymczasowe	2	20 miesięcy	39 440,00
schronienie z usługami opiekuńczymi	1	1 miesiąc	5 115,00
noclegownia	4	26 miesięcy	20 430,00
„Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (zasiłki)	89	317	114 950,00
usługi opiekuńcze	10	868	52 080,00
zasiłki celowe i w naturze (ogółem)	127	x	169 024,00
w tym spec. zasiłki celowe	25	22	10 790,00
odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	15	152	727 192,60
organizacja pochówku	0	0	00,00
Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki	1	12	2 400,00
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków zw. z klęską żywiołową i ekologiczną	34	34	176 798,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Główne czynniki zmuszających mieszkańców gminy do korzystania z pomocy społecznej w 2024 r:

- długotrwała lub ciężka choroba (57 rodzin),
- niepełnosprawność (50 rodzin),
- ubóstwo (40 rodzin),
- bezrobocie (27 rodziny)
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (19 rodzin)
- bezdomność (11 rodzin)
- potrzeba ochrony macierzyństwa (7 rodzin)
- alkoholizm (9 rodzin)
- narkomania (3 rodziny)
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (3 rodziny)

Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2024, poz. 146 ze zm.) do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji, o których mowa w art. 54 (potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przez okres 90 dni), w sprawach świadczeniobiorców, innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy, o którym mowa w ust. 2, przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy na zasadach i w trybie określonych w przepisach o pomocy społecznej.

Wydano 9 decyzji (w tym: 8 przyznających świadczenie, 1 odmowa).

Dożywianie

GOPS jest realizatorem rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”. Na realizację powyższego programu (tj. zakup posiłków, zasiłki celowe na zakup żywności) w 2024 roku poniesiono koszt w wysokości 114 950,00 w tym: 68 438,00 zł to dotacja z budżetu państwa, a pozostała część, czyli 46 512,00 zł to środki własne gminy. Szczegółowe dane na temat liczby osób objętych pomocą żywnościową zestawiono w poniższych tabelach.

Tabela 24. Zasiłek celowy - program „Posiłek w szkole i w domu”

Wyszczególnienie	Ogółem
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	89
Liczba rodzin	49
Liczba świadczeń	317
Kwota świadczeń (w zł)	114 950,00
<i>z tego: środki własne</i>	46 512,00
<i>dotacja</i>	68 438,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Tabela 25. Zakup posiłków - program „Posiłek w szkole i w domu”.

Wyszczególnienie	Ogółem	Dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej
Liczba osób korzystających z posiłku	16	5	11
Liczba rodzin	8	x	x
Liczba osób w rodzinach	36	x	x
Liczba posiłków	1 461	298	1 163
Koszt posiłków (w zł)	5 936,00	1 044,00	4 892,00
<i>z tego: środki własne</i>	2 374,00	495,00	1 879,00
<i>dotacja</i>	3 562,00	549,00	3 013,00
Koszt jednego posiłku (w zł)	4,06	3,50	4,21

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS Brenna

Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (FEPŻ) - podprogram 2023

FEPŻ jest bezpośrednim następcą Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ). Program – podobnie jak PO PŻ - opiera się na zapewnieniu osobom najbardziej potrzebującym podstawowej pomocy żywnościowej w formie paczek lub posiłków oraz umożliwieniu im udziału w bezpłatnych warsztatach na rzecz wyłączenia społecznego – tzw. działaniach towarzyszących. Do pomocy żywnościowej w ramach FEPŻ uprawnia dochód nieprzekraczający 265% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej oraz przynajmniej jedna z przesłanek trudnej sytuacji życiowej, o których mowa w art. 7 powyższej ustawy. Za kwalifikowanie odbiorców końcowych do udziału w Programie odpowiadają ośrodki pomocy społecznej poprzez wydawanie skierowań osobom uprawnionym.

Tabela 26. Typ osób objętych programem FE PŻ 2023

ogółem osób	płeć		wiek				przyczyny art. 7				
	K	M	do 18	18-29	65 +	pozostali	ubóstwo	bezdolni	niepełnosprawność.	ochrona macierzyń.	pozostali
100	43	57	38	3	8	51	13	0	33	2	42

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS Brenna

Ogólna liczba dystrybuowanej żywności wyniosła 5 842 kg.

Pomoc dla obywateli Ukrainy

W 2024 r. przyznano pomoc dla trzech osób w formie zasiłku stałego w wysokości 4 249,04 zł. Od ww. świadczenia opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 382,41 zł. Pomocą w formie zasiłku okresowego objęta była 1 rodzina, wydatkowano kwotę 187,02 zł (62,34 zł x 3 m-ce). Ponadto udzielono wsparcia w formie opłacania posiłków dla 6 dzieci w szkołach na terenie gminy Brenna wydatkowano kwotę 1 453,50 zł.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 167) o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa były realizowane świadczenia:

Tabela 27. Rodzaje i liczba świadczeń

wyszczególnienie	kwota i liczba wypłaconych świadczeń w 2024 r.	
	kwota wypłaconych świadczeń	liczba świadczeń
zasiłek rodzinny wraz z dodatkami	9 649,00	68
zasiłek pielęgnacyjny	1 727,00	8
świadczenie pielęgnacyjne	17 928,00	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS Brenna

Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Brenna

Pomoc materialną może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów rodziny (ze względu na: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężką lub długotrwałą chorobę, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm, narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe). Stypendium szkolne nie przysługuje uczniowi, który otrzymuje inne stypendium o charakterze socjalnym ze środków publicznych.

Tabela 28. Liczba złożonych wniosków oraz kwota – dotyczy pomocy materialna o charakterze socjalnym.

Licz. złożonych wniosków-stypendium	Licz. przyznanych stypendiów	Licz. złożonych wniosków - zasiłek szkolny	Kwota przyznanych środków - stypendia [zł]	Kwota przyznanych środków zasiłek szkolny [zł]
17	10	0	6 733, 51	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS Brenna

Kwota wypłaconych środków pomocy materialnej dla uczniów oraz zasiłku szkolnego wyniosła 6 733,51 zł (w tym: zadania własne 1 346,70 zł, dotacja do zadań 5 386, 81 zł). W ub. roku wypłacono jedno stypendium szkolne dla obywatela Ukrainy w wysokości 396,80 zł.

Niebieska karta i praca Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zespół Interdyscyplinarny stanowią przedstawiciele służb gminnych, instytucji i organizacji działających w obszarze wsparcia społecznego. Działania Zespołu zmierzają do poprawy sposobów udzielania wsparcia osobom, które doświadczyły przemocy jak i ich najbliższemu otoczeniu. Do obowiązków zespołu należy budowanie lokalnego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka, zgodnie zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673), w tym także nadzorowanie przebiegu procedur „Niebieskiej Karty”.

W 2024 r. wszczęto 32 procedury „Niebieskiej karty”, w tym przez przedstawicieli:

- policji – 17 kart,
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej – 4 karty,
- Oświaty – 1 karta,
- Ochrony zdrowia – 4 karty
- 2 formularze kontynuowano z 2023 r. oraz 4 zostały przekazane przez inne organy, celem dokonania dalszych czynności.

W 2024 r. zespół interdyscyplinarny udzielił wsparcia 32 rodzinom. Liczba ogółem w rodzinach 89 w tym 27 dzieci (do 18 roku życia) i 7 osób starszych (powyżej 65 roku życia). Ponadto zakończono procedurę w 15 rodzinach, w 12 przypadkach z powodu ustania przemocy i zrealizowania indywidualnego planu pomocy, a w 3 przypadkach z powodu braku zasadności prowadzenia działań.

Działania interwencyjne wobec sprawców:

- 6 os. otrzymało zakaz kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną,
- 5 os. otrzymało nakaz opuszczenia mieszkania,
- 4 os. zostały zatrzymane w Pomieszczeniach dla Osób Zatrzymanych,
- 30 os. doprowadzono do Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku-Białej,
- 4 os. w stosunku do których ponownie wszczęto procedury NK,
- 6 zawiadomień do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa określonego w art. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- 10 wniosków zostało skierowanych do GKRPA o leczenie odwykowe dla sprawców przemocy,
- 1 os. skazana z art. 207 kk.

Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Ustawa nakłada na gminy obowiązek wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i wprowadza do systemu pomocy społecznej funkcję asystenta rodziny. Jego rola polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci. W 2024 r. opieką asystenta objęto 6 rodzin (w tym: 11 dzieci).

Środki wydatkowane na ten cel to kwota 10 230,00 zł.

Do zadań własnych gminy należy także m.in. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo-wychowawczej. W ubr. na pobyt dzieci wydano kwotę 260 089,12 zł w tym: na rodziny zastępcze 121 830,38 zł i placówki opiekuńczo-wychowawcze 138 285,74 zł.

Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny

Tabela 29. Rodzaj i kwota świadczeń: świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Suma wypłaconych świadczeń [zł]
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	4532	526 677,64
Świadczenie rodzicielskie	151	130 248,76
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia	29	29 000,00
Zasiłek pielęgnacyjny	2850	615 144,00
Świadczenie pielęgnacyjne	888	2 641 396,10
Specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze	446	363 008,00
Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze	271	72 687,00
Za życiem	0	0,00
Świadczenie wychowawcze	0	0,00
Fundusz alimentacyjny	263	122 650,00
Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłacenia św. funduszu alimentacyjnego	x	81 507,70

Należność z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, które wygasły w związku ze śmiercią dłużnika	x	0,00
Umorzone należności od dłużników alimentacyjnych	x	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS Brenna

Karta Dużej Rodziny (KDR)

Bezpłatna KRD przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci – do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień, jej posiadacze mają możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju.

Tabela 30. Liczba rodzin i osób którym wydano KDR.

Wyszczególnienie	Liczba os.
liczba rodzin, którym wydano KDR	48
liczba członków rodzin wielodzietnych, którym wydano KDR	117

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS Brenna

ISTOTNE PRZEDSIĘWZIĘCIA KONTYNUOWANE I WDROŻONE PRZEZ GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W BRENNEJ W 2024 ROKU

Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej - edycja 2024 r.

Głównym celem Programu jest wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Projekt był adresowany do 13 osób niepełnosprawnych, w tym:

- dla 6 osób posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną; zrealizowano 1069 godzin wsparcia asystenta osobistego,
- dla 2 osób posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności; zrealizowano 406 godzin wsparcia asystenta osobistego,
- dla 1 osoby posiadającej orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną; zrealizowano 144 godzin wsparcia asystenta osobistego,
- dla 1 osoby posiadającej orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności; zrealizowano 85 godzin wsparcia asystenta osobistego,
- dla 3 dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka

w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji; zrealizowano 838 godzin wsparcia asystenta osobistego,

Ogólna liczba godzin: 2 542 godzin usług asystencji osobistej

Program dofinansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego

- całkowita wartość – 133 620,00 zł,
- dofinansowanie – 133 620,00 zł.

Opieka Wytchnieniowa dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024 r.

Głównym celem programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad: dziećmi do ukończenia 16 roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności lub osobami niepełnosprawnymi posiadającymi znaczny stopień niepełnosprawności poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej, czyli odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością przez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie.

Formą wsparcia zostały objęte: 3 osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, którym świadczone usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego; zrealizowano 440 godzin wsparcia w formie usług opieki wytchnieniowej. 1 dziecko z orzeczeniem o niepełnosprawności, którym świadczone usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego; zrealizowano 220 godzin wsparcia w formie usług opieki wytchnieniowej

Ogólna liczba godzin: 660 godzin usług wsparcia opieki wytchnieniowej.

Program dofinansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego

- - całkowita wartość – 33 600,00 zł,
- - dofinansowanie – 33 600,00 zł.

Punkt Umacniania Rodziny (PUR) S.O.S Wioski Dziecięce – to kompleksowe wsparcie rodziny poprzez wspieranie rodziców i opiekunów w pełnieniu ich funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Pomoc kierowana jest głównie do rodzin w trudnej sytuacji życiowej, przeżywających różne kryzysy. Głównym celem jest umocnienie rodziny, tj. pomoc w znalezieniu jej zasobów i mocnych stron. Tak postrzegana praca pozwala beneficjentom uwierzyć w to, że mogą pokonać kryzys. Warto podkreślić, że wsparcie oferowane przez Stowarzyszenie jest zawsze dopasowane do indywidualnych potrzeb rodziny, problemy z którymi borykają się dzisiejsze rodziny są bowiem bardzo różne, a kryzys może się zdarzyć w każdej rodzinie.

Ochrona zdrowia

Gminny Ośrodek Pomocy społecznej koordynował działania Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 r.

W ub. r. poniesiono wydatki na pomoc prawnika i psychologa oraz profilaktyka do spraw uzależnień, a także wydatki związane z działaniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brennej. Zostały również zorganizowane warsztaty profilaktyczne dla uczniów w placówkach oświatowych, nauczycieli oraz dla rodziców, ponadto zorganizowano zajęcia sportowe (zawody w badmintonie, dofinansowanie wyjazdu seniorów na „Senioradę”) oraz piknik rodzinny,

Wydatkowana kwota 127 660,54 zł, w tym:

- zwalczanie narkomanii: 18 480,00 zł (zakup usług).
- przeciwdziałaniu alkoholizmowi 109 180,54 zł (wynagrodzenie bezosobowe, zakup materiałów i wyposażenia, zakup usług pozostałych, szkolenie pracowników niebędącymi członkami korpusu służby cywilnej).

W ramach programu funkcjonował punkt informacyjno–konsultacyjny, tj. mieszkańcy mogli otrzymać wsparcie profilaktyka w sprawie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomani, uzależnień behawioralnych oraz wsparcie prawne, wsparcie psychologiczne.

Wsparciem:

- psychologicznym zostało objętych 143 osoby (w tym: 71 kobiet, 45 mężczyzn oraz 27 dzieci w obecności osoby dorosłej), ilość porad 116,
- profilaktycznym zostało objętych 85 osób, ilość porad 94,
- prawniczym, 19 ilość osób korzystających z porad.

Tabela 31. Rodzaj i kwota świadczeń: świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny

charakter wsparcia	liczba porad	liczba osób
os. z problem alkoholowym	16	15
os. z problem narkotykowym	15	11
osoby uzależnione krzyżowo (alkohol, narkotyki itp.)	8	2
dorośli członkowie rodzin z pr. alkoholowym dda	5	9
dorośli członkowie rodzin z probl. uzależnień narkotykowym	10	10
dorośli członkowie rodzin z probl. uzależnień behawioralnych	14	14
osoby doznające przemocy w rodzinie	8	8
osoby stosujące przemoc rodzinie	4	4
os uzależnione behawioralnie	15	15

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS Brenna

Ośrodek Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku – Białej:

- 1) ilość osób doprowadzonych do izby wytrzeźwień: 65 (w tym: 14 kobiet),
- 2) powód doprowadzenia, incydenty:

- domowe: 30,
- publiczne: 27,
- zagrożenia życiu: 8.

POZOSTAŁE ZADANIA ZLECONE W FORMIE DODATKÓW, BONÓW, ZAŚWIADCZEŃ

Dodatek dotyczy refundacji podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych w gospodarstwach domowych ogrzewanych gazem w 2024 r. (tzw. „dodatek gazowy”)

Zgodnie z ustawą z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadanie w zakresie refundacji kwoty VAT wynikającej z opłaconej faktury, dokumentującej dostarczenie paliw gazowych za okres od dnia 1 stycznia 2024 do dnia 31 grudnia 2024 r. do odbiorcy paliw gazowych.

W powyższym okresie wpłynęły 117 wnioski o przyznanie refundacji podatku Vat za zużyte paliwa gazowe. Wyplacono łącznie kwotę: 38 139,54 zł.

Dodatek osłonowy

Przepisy ustawy z 7 grudnia 2023 r. o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła (które weszły w życie 31 grudnia 2023 r.) dają możliwość ubiegania się w 2024 r. przez osoby spełniające kryterium dochodowe o wypłatę dodatku osłonowego na pokrycie kosztów energii, paliw gazowych i podstawowego koszyka produktów spożywczych. Liczba: wniosków 395, wypłaconych świadczeń 333

Tabela 32. Liczba i kwota świadczeń

wyszczególnienie	liczba gospodarstw domowych	kwota dodatków osłonowych
dodatek określony w art. 2 ust. 5 ustawy o dodatku osłonowym razem:	116	40 956,12
dodatek określony w art. 2 ust. 6 ustawy o dodatku osłonowym razem	217	92 530,25
Ogółem	333	133 486,37

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS Brenna

Bon energetyczny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brennej realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 23 maja 2024 roku o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (Dz. U. z 2024 r. poz. 859).

Liczba złożonych wniosków 514, wypłaconych świadczeń 459

Tabela 33. Liczba i kwota świadczeń

wyszczególnienie	liczba gospodarstw domowych	kwota bonów energetycznych
dodatek określony w art. 2 ust. 7 ustawy o bonie energetycznym	443	171 460,92
bon energetyczny w wysokości określ. w art. 2 ust. 8 ustawy o bonie energetycznym	16	11 157,19
Ogółem	459	182 618,11

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS Brenna

Realizacja programu „Czyste powietrze”

Osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie podwyższonego poziomu dofinansowania z wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w ramach rządowego Programu na dofinansowanie termomodernizację budynku czy m.in. wymiany kotła do dnia złożenia wniosku powinna uzyskać od wójta, burmistrza lub prezydenta miasta zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego.

Tabela 34. Liczba wydanych zaświadczeń.

Liczba zaświadczeń w 2024 r.			
Liczba świadczeń	Dla gosp. Wieloosobowego	Dla gosp. Jednoosobowego	suma
	172	42	214

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS Brenna

Jednorazowy zasiłek powodziowy

Zasiłek powodziowy przysługuje rodzinie lub osobie samotnie gospodarującej, poszkodowanej w wyniku wystąpienia powodzi, w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. Ilość złożonych wniosków 156, kwota wypłaconych świadczeń 285 000,00 zł.

II.9 Ochrona środowiska

Zakres przedmiotowy rozdziału koncentruje się na zagadnieniach stanowiących zadanie własne gminy zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, w kwestiach dotyczących: 1) ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej; 3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz.

Azbest – usuwanie azbestu ma się zakończyć do 2032 r. (zgodnie z Krajowym Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032). W gminie Brenna przyjęto w 2017 r. Program usuwania azbestu

i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Brenna na lata 2017-2032 – Uchwała Nr XXII/238/17 z dnia 21 września 2017 r. (zawiera inwentaryzację wyrobów).

Dotacje przyznawane były w 2024 r. na podstawie Uchwały Nr LXIII/513/24 Rady Gminy Brenna z dnia 22 kwietnia 2024 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu udzielenia dotacji celowej ze środków budżetu gminy Brenna na realizację przedsięwzięć związanych z usunięciem wyrobów azbestowych z terenu gminy Brenna.

W roku 2024 roku zlikwidowano 11,51 Mg wyrobów zawierających azbest. Usunięto azbest z 8 nieruchomości w ramach dofinansowania. Kwota dotacji wyniosła 8 309,30 zł i została w całości pokryta z budżetu gminy Brenna. Zakres prac obejmował demontaż, transport i unieszkodliwienie oraz transport i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest na składowisku odpadów, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Ochrona powietrza – W 2024 roku zrealizowano 1 umowę dot. udzielenia dotacji z budżetu Gminy Brenna na wymianę źródeł ciepła i udzielono 4 000,00 zł dotacji. Należy także przyjąć, iż część mieszkańców czy przedsiębiorców mogło dokonać wymiany we własnym zakresie. Dodatkowo mieszkańcy korzystali z dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Gmina Brenna na mocy Porozumienia zawartego z WFOŚiGW w Katowicach prowadziła także Punkt

Czyste Powietrze – dostępny dla mieszkańców w każdy wtorek naprzemiennie raz w Brennej raz w Górkach Wielkich. W ramach działania punktu organizowane były także spotkania dla mieszkańców w strażnicy OSP w Górkach Wielkich i sali sesyjnej w Urzędzie Gminy (2 spotkania w roku), a także wizyty u zainteresowanych mieszkańców. Z pomocy punktu konsultacyjno-informacyjnego (bezpłatnie dla mieszkańców), w 2024 roku skorzystało 917 osób. Za pośrednictwem Gminy złożono w 2024 roku 86 wniosków o dotację i 79 o płatność.

W zakresie **oczyszczania ścieków** w 2024 r. wpłynęło 8 zgłoszeń związanych z budową przydomowych oczyszczalni ścieków oraz wydano 2 decyzje o przyłączeniu budynków do kanalizacji – gmina nie partycypowała w tych inwestycjach finansowo. W ramach dotacji celowej do kosztów związanych z budową przyłączy kanalizacyjnych Gmina Brenna w 2024 roku udzieliła dofinansowania w kwocie **40 950,67 zł** na przyłącza do kanalizacji (462,03 mb przyłączy).

Umorzenie pożyczek następuje na zasadzie reinwestycji – oznacza to, że środki z umorzenia muszą zostać przeznaczone na realizację nowego zadania inwestycyjnego o charakterze proekologicznym,

zatwierdzonego przez Fundusz. W 2024 roku warunkowe umorzenia zostały przeznaczone na zadanie inwestycyjne pod nazwą: „**Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Brennej przy ul. Śniegociny**”.

W celu spełnienia warunków umorzenia, gmina musiała wygospodarować środki własne w wysokości **120 410,59 zł**, co pozwoliło nie tylko na skorzystanie z możliwości oddłużenia, ale również na dalszy rozwój infrastruktury kanalizacyjnej w duchu zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska.

Kontrole – w kompetencji gminy leży nadzór nad przestrzeganiem przepisów z zakresu działań pro środowiskowych w związku z tym Gmina Brenna przeprowadziła następujące kontrole:

Tabela 35. Kontrole związane z naruszeniem przepisów dotyczących ochrony środowiska w 2024 r.

Zakres	Liczba kontroli
gospodarka odpadami na nieruchomościach niezamieszkałych	77
kontrola firm	6
źródła ciepła - piece	71 - liczba kontroli instalacji (przestrzeganie zakazu spalania odpadów, uchwała antysmogowa) 3 - liczba kontroli przestrzegania zakazu spalania pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi
suma	157

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Brenna

Opieka nad zwierzętami – w 2024 roku objęto opieką 5 psów bezdomnych oraz 11 kotów bezdomnych, w tym 5 koty ranne. Dodatkowo poniesiono koszty sterylizacji 7 dzikich kotów. Ogólny koszt zadania w 2024 roku wyniósł 139.034,00 zł. Dodatkowo pięć dzikich zwierząt zostało przekazanych do Pogotowia Leśnego w Mikołowie.

Ponadto Gmina Brenna prowadzi **edukację ekologiczną** za pośrednictwem prasy, Internetu, działań wydawniczych i kulturalnych.

II.10 Działania na rzecz bezpieczeństwa

Zakres przedmiotowy rozdziału koncentruje się na zagadnieniach stanowiących zadanie własne gminy zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, w kwestiach dotyczących porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego.

Bezpieczeństwo publiczne

Za bezpieczeństwo mieszkańców i turystów na terenie Gminy Brenna odpowiedzialny jest Komisariat Policji w Skoczowie. Odziaływanie tego posterunku obejmuje gminy: Brenna, Dębowiec, Skoczów.

W poniższej tabeli przedstawiono dane zbiorcze (policja nie wyodrębnia tego rodzaju danych dla poszczególnych gmin) związane z wykrywalnością przestępstw o charakterze kryminalnym.

Tabela 36. Dynamika wszczęć, przestępstw stwierdzonych wraz z wykrywalnością w kategorii przestępczość ogółem na przestrzeni lat 2020-2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
postępowania wszczęte	544	673	670	580	511
przestępstwa stwierdzone	567	973	1001	724	557
wykrywalność	73,16%	70,40%	76,10%	68,10%	66,40%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KP w Skoczowie.

Na terenie Gminy Brenna w roku 2024 odnotowano 1165 zgłoszeń, wśród których odnotowano 136 interwencji domowych i wdrożono 28 procedur „Niebieskiej Karty”. Zarejestrowano również 6 prób samobójczych

Tabela 37. Liczba zgłoszeń w Gminie Brenna z rozbiciem na sołectwa w porównaniu lat 2020-2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Brenna	972	869	725	664	739
Górki Wielkie	548	439	379	383	350
Górki Małe	132	129	103	105	76

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KP w Skoczowie.

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym

Na terenie działania Komisariatu Policji w Skoczowie w 2024 r. doszło do 2 wypadków drogowych. Odnotowano również 63 kolizje drogowe.

Tabela 38. Liczba zdarzeń drogowych na terenie Gminy Brenna w 2024 r.

Miejscowość	Wypadki	Kolizje	Zabici
Brenna	2	63	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KP w Skoczowie.

łącznie na terenie działania Komisariatu Policji w Skoczowie w 2024 r. zatrzymano 43 nietrzeźwych kierujących pojazdami, a także 38 osób, które prowadziły pojazdy mimo wcześniej wydanych wyroków dotyczących zakazu prowadzenia pojazdów. Dane dotyczące Brennej przedstawiono poniżej.

Tabela 39. Liczba zdarzeń z udziałem nietrzeźwych kierujących na terenie Gminy Brenna w 2024 r.

	Brenna
Kierujący pojazdami mechanicznymi w stanie nietrzeźwości art. 178a§1 kk.	13
Kierujący pojazdami mechanicznymi w stanie po użyciu alkoholu 87§1, 2 kw.	4
Kierujący rowerami w stanie nietrzeźwości art. 87§1a kw.	0
Kierujący pojazdem mechanicznym wbrew orzeczeniu Sądu art. 244 kk.	2
Kierujący pojazdami mechanicznymi wbrew decyzji uprawnionego organu art. 180a kk.	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KP w Skoczowie.

Bezpieczeństwo pożarowe

Na terenie gminy działają 3 jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej:

- Brenna Centrum,
- Brenna Leśnica,
- Górki Wielkie.

Dwie jednostki, OSP Brenna Centrum i OSP Górki Wielkie są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG).

Przy pomocy jednostek OSP gmina wykonuje swoje zadania własne z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Ochotnicze straże pożarne są finansowane na podstawie ustawy z 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (t.j. Dz. U z 2025 r. poz. 244). Zgodnie z art. 10 ust. 1 w ramach realizacji zadania własnego w zakresie ochrony przeciwpożarowej gmina zapewnia, stosownie do posiadanych sił i środków, ochotniczym strażom pożarnym:

1. pojazdy i sprzęt specjalistyczny, środki ochrony indywidualnej, umundurowanie i środki łączności oraz ich utrzymanie;
2. ubezpieczenie strażaków ratowników OSP i kandydatów na strażaków ratowników OSP oraz członków młodzieżowych drużyn pożarniczych i dziecięcych drużyn pożarniczych, w tym ubezpieczenie grupowe, od odpowiedzialności cywilnej i od następstw nieszczęśliwych wypadków, podczas wykonywania powierzonych zadań;
3. badania lekarskie strażaków ratowników OSP przeprowadzane w celu stwierdzenia braku przeciwwskazań do udziału w działaniach ratowniczych;
4. badania lekarskie kandydatów na strażaków ratowników OSP przeprowadzane w celu stwierdzenia braku przeciwwskazań do udziału w szkoleniu podstawowym przygotowującym do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych.

Ponadto na podstawie art. 15 Ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych strażakowi OSP, który uczestniczył w akcjach ratowniczych, działaniach ratowniczych, szkoleniu lub ćwiczeniu przysługuje ekwiwalent pieniężny. Wysokość ekwiwalentu ustaliła rada gminy w drodze uchwały.

Łącznie koszty funkcjonowania jednostek OSP gmina Brenna wyniosły:

- w 2023 r. – 210 366,76 zł
- w 2024 r. – 187 871,87 zł

Tabela 40. Koszty funkcjonowania poszczególnych jednostek OSP w 2024 r.

OSP	Wartość
Brenna Centrum	55 817,27 zł
Brenna Leśnica	44 980,29 zł
Górki Wielkie	69 004,21 zł
Pozostałe wspólne koszty:	18 070,10 zł

Źródło: opracowanie własne

W 2024 na terenie gminy Brenna odnotowano 464 zdarzenia, poprzez wspólne działania prowadzone przez zastępy Państwowej Straży Pożarnej i ratowników Ochotniczych Straży Pożarnej.

Największa liczba interwencji w 2024 roku miała miejsce w okresie od czerwca do września. Najwięcej pożarów wystąpiło w marcu. W miesiącu wrześniu odnotowano największą liczbę miejscowych zagrożeń, natomiast największą liczbę zgłoszeń sklasyfikowanych jako alarmy fałszywe odnotowano w miesiącu czerwcu.

Charakterystyka zdarzeń interwencji PSP w Gminie Brenna w 2024 r. zestawiona jest w poniższej tabeli.

Tabela 41. Charakterystyka zdarzeń i interwencji PSP w Gminie Brenna w 2024 r.

Charakterystyka zdarzeń w Gminie Brenna	Wartość
zdarzenia ogółem	464
Pożary	26
miejscowe zagrożenia	424
alarmy fałszywe	14
osoby poszkodowane ogółem	31
ofiary śmiertelne	4
Ranni	27
szacunkowe straty łącznie	1261,6 tys. zł
wartość uratowanego mienia	5200 tys. zł
pożary (straty)	165,7 tys. zł
miejscowe zagrożenia (straty)	1095,9 tys. zł
pożary (uratowane mienie)	5050 tys. zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PSP w Cieszynie

Wydarzenia te skutkowały 31 osobami rannymi, z czego nikt nie ucierpiał w pożarach, natomiast wszyscy podczas zagrożeń miejscowych. W 2024 roku odnotowano 4 ofiary śmiertelne.

W 2024 roku na terenie gminy Brenna najwięcej pożarów miało miejsce w obiektach mieszkalnych.

Tabela 42. Szczegółowe zestawienie najczęstszych grup obiektów, w których jednostki prowadziły działania w związku z wystąpieniem pożarów w 2024 r.

OGÓŁE M	Obiekty użyteczności publicznej	Obiekty mieszkalne	Obiekty produkcyjne	Środki transportu	Lasy (państwowe i prywatne)	Uprawy, rolnictwo	Inne obiekty
26	2	15	1	3	0	0	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PSP w Cieszynie

W 2024 roku najczęściej podejmowano działania w związku ze zdarzeniami związanymi ze zjawiskami atmosferycznymi.

Spośród interwencji Straży Pożarnej ze względu na występowanie miejscowego zagrożenia największa liczba działań była podjęta w związku z silnym wiatrem (74). Liczbę i rodzaj miejscowych zagrożeń odnotowanych przez PSP Cieszyn na terenie Gminy Brenna w 2024 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 43. Liczba i rodzaj miejscowych zagrożeń odnotowanych przez PSP Cieszyn na terenie Gminy Brenna w 2024 r.

Rodzaje miejscowych zagrożeń	Liczba
Silne wiatry	74
Przybory wód	176
Opady śniegu	0
Opady deszczu	184
Chemiczne	3
Ekologiczne	0
Radiologiczne	0
Budowlane	3
Infrastruktury komunalnej	5
W transporcie drogowym	18
Na obszarach wodnych	2
Medyczne	32
suma	497

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PSP w Cieszynie

Bezpieczeństwo przeciwpowodziowe

W ramach zabezpieczenia przeciwpowodziowego Brenna dysponuje następującym sprzętem:

Tabela 44. Wyposażenie magazynu przeciwpowodziowego

l.p	nazwa sprzętu	J.m.	Ilość
1	Kamizelka asekuracyjna	szt.	5
2	Plandeka okryciowa	szt.	11
3	Worek polipropylenowy	szt.	4000
4	Folia izolacyjna (10 m2)	szt.	3
5	Łopata	szt.	6
6	Buty gumowe	pary	7
7	Peleryna przeciwdeszczowa	szt.	8
8	Osuszacz powietrza	szt.	1
9	Nagrzewnica spalinowa	szt.	1
10	Oskard	Szt.	5
11	Łóżka polowe	szt.	12

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Brenna

Oprócz gminnego magazynu przeciwpowodziowego ze sprzętu typu pompy pływające, pompy szlamowe, agregaty prądotwórcze, systemy oświetleniowe, piły, łomy, siekiery, a także materiały takie jak piasek, gmina korzysta w z zasobów posiadanych przez Ochotnicze Straże Pożarne.

W dniach 14-15 września 2024 r. gwałtowne oraz obfite opady deszczu doprowadziły do przekroczenia stanu wód a przez to doszło do powodzi na terenie Gminy Brenna.

Uszkodzeniu uległy 4 drogi gminne, zablokowane lub uszkodzone zostało 8 rowów przy drogach gminnych, uszkodzeniu uległy pobocza przy 5 drogach gminnych. Uszkodzeniu uległa również kanalizacja na ul. Słowiczej. Straty oszacowano na kwotę ok. 280 000,00 zł.

Gmina Brenna poniosła następujące koszty związane z prowadzeniem akcji powodziowej oraz ze sprzątaniem i usuwaniem odpadów powodziowych:

- Prowadzenie akcji powodziowej – 99 204,86 zł
- Odbiór odpadów wielkogabarytowych (zalaných w trakcie powodzi) – 6 780,15 zł
- Praca osób oraz maszyn Zakładu Budżetowego Gospodarki Komunalnej przy porządkowaniu i usuwaniu odpadów powodziowych (120h pracy maszyn, 720 roboczo/godzin pracowników) – 64.000,00 zł

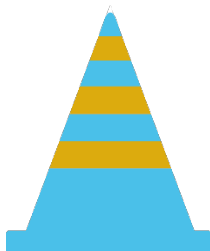
Osobom poszkodowanym w wyniku powodzi wypłacono:

- zasiłek powodziowy przyznawany na podstawie art. 5 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. 2024 r. poz. 654, z późn. zm.) zwanym dalej: „zasiłkiem powodziowym”, przyznawany przez Wójta. – 281 600,00 zł
- powiększenie zasiłku powodziowego, zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U.2024, poz. 1473), o kwotę 1 tys. zł brutto w celu pokrycia kosztów zużycia energii elektrycznej lub paliwa niezbędnych do osuszenia pomieszczeń zajmowanych przez rodzinę lub osobę. – 23 000,00 zł
- zasiłek celowy przyznawany, na podstawie art. 39 ust. 1 i 2 oraz art. 40 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283), zwany dalej „zasiłkiem celowym na pomoc doraźną”, przyznawany przez kierownika ośrodka pomocy społecznej, który działa z upoważnienia wójta (burmistrza, prezydenta miasta); 199 298,00 zł
- pomoc remontowo-budowlanej, przyznawana na podstawie art. 39 ust. 1 i 2 oraz art. 40 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej - zasiłek na remont albo odbudowę

budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego, który został zniszczony lub uszkodzony w wyniku powodzi, zwany dalej: „zasiłkiem na odbudowę budynku mieszkalnego”; 35 500,00 zł

- zasiłki losowe – przyznawane na podstawie art. 5d ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi. – 12 000,00 zł

II.11 Analiza bieżącego utrzymania dróg

W rozdziale omówiono zadanie własne gminy (zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym), którym jest utrzymanie gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacja ruchu drogowego.

Gmina Brenna w 2024 roku na realizację działań ustawowych związanych z gminnymi drogami publicznymi wydatkowała kwotę 1 627 645,61 zł. Poniesione wydatki dotyczą m.in. zakupów: kłińca, rur, betonu, wpustów drogowych, zakupu materiałów do remontów, uzupełnienia oznakowania, usług remontowych, odśnieżania dróg gminnych, przeglądów obiektów mostowych, wynajmu parkingów, czyszczenia separatorów, wynajmu urządzeń GPS, wycinki gałęzi i drzew przy drogach gminnych, ubezpieczenia dróg. Ww. wydatki bieżące w całości zostały sfinansowane z dochodów własnych gminy. Na zimowe utrzymanie dróg gminnych (odśnieżanie, zwalczenie śliskości poprzez posypywanie solą i grysami) w roku 2024 r. wydano łącznie 337 535,60 zł. Remonty cząstkowe po zimie, tj. naprawa nawierzchni dróg to koszt 917 104,10 zł.

Wykonano:

1. Asfalty:

- Brenna Śniegociny odtworzenie nawierzchni po budowie kanalizacji 980mb. 3047m²
- odbudowa nawierzchni po budowie kanalizacji Brenna ulice: Kormany, Leśników, Drożyska, Łączka, Topolowa, dr. Kisiały, Wiązowa 8002 m²
- Brenna Krzywonek 60mb. 150 m²
- Brenna Osiedlowa około 25mb. Ok 80 m²
- Górki Wielkie Olszyna skrzyżowanie z ul Pod Zebrzydkę około 35mb. 300 m²
- Gorki Wielkie Żurówka 150mb. 480 m²
- Górki Wielkie Sportowa ścieżka rowerowa ok. 66mb. Ok 130 m²
- Górki Małe Furmańska 130mb. Ok. 400 m²

2. Płyty betonowe:

- Brenna Polna 85mb. 283 szt.

- b. Brenna Klimorówka 22mb. 72 szt.
- c. Brenna Malinka 140mb. 304 szt.
- d. Brenna Leśnica objazd kempkowy ok 50mb. 144 szt.
- e. Brenna Partyzantów 97 szt
- f. Brenna Lachy Górne ok 50mb. 184 szt.

Dodatkowo, zadania w ramach prac remontowych i konserwacyjnych dróg były realizowane przez Zakład Budżetowy Gospodarki Gminnej. Na potrzeby prac realizowanych przez Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej Gminy Brenna w zakresie remontów i utrzymania dróg gminnych zamówiono:

- materiały skalne (kruszywa, kliniec),
- korytka betonowe, studnie, rury kanalizacyjne, ścieki systemowe i płyty drogowe

na łączną kwotę 373 005,91 zł

Gmina Brenna udzieliła również dotacji przedmiotowej dla Zakładu Budżetowego Gospodarki Komunalnej w Brennej na realizację zadania zleconego przez powiat w zakresie koszenia przy drogach powiatowych. Dotacja na ten cel wyniosła 15 000,00 zł i została w całości sfinansowana ze środków pochodzących z dotacji przekazanej przez Powiat Cieszyński.

Zakład zabudował płyty betonowe na odcinku 286 m dróg gminnych

Tabela 45. Zestawienie kosztów robocizny w ramach prac remontowych i konserwacyjnych realizowanych przez ZBGK (bez materiałów)

I.p	Zadanie	Wartość w zł
1	Skórowanie poboczy dróg	33 840
2	Czyszczenie studzienek, ulic, wodozwodów, korytek	36 810
3	Obcinanie gałęzi na poboczach dróg	40 400
4	Wykonanie poszycia drogi z płyt Jumbo ul. Sucha Brenna z odwodnieniem	12 280
5	Remonty nawierzchni dróg	108 110
6	Czyszczenie rowów	87 300
7	Wykonanie odwodnienia ul. Łęgowa Brenna	1 440
8	Usuwanie wiatrołomów	19 200
9	Wykonanie odwodnienia ul. Leśna w Górkach Wielkich	7 200
10	Naprawa parkingu przy szkole w Brennej Bukowa	5 760
11	Wykonanie akodrenów ul. Jaworowa w Górkach Wielkich	2 700
12	Naprawa odwodnienia ul. Szczęśliwa w Górkach Wielkich	5 680
13	Wykonanie nawierzchni drogi z płyt Jumbo ul. Polna Brenna	16 800
14	Budowa odwodnienia w Brennej ul. Lachy Górne	8 400
15	Zabudowa akodrenu ul. Wierzbowa w Górkach Wielkich	3 600
16	Budowa odwodnienia ul. Jasna w Górkach Wielkich	1 950
17	Wykonanie nawierzchni drogi z płyt Jumbo ul. Klimorówka w Brennej	51 450
18	Odbudowa Drogi ul. Słowicza w Górkach Wielkich	4 800
19	Zabudowa najazdów przy ul. Leśnica w Brennej	2 900
Suma		449 620

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Brenna

II.12 Analiza udzielonych i rozliczonych dotacji przez organizacje pozarządowe

Rozdział zawiera opis zagadnień wchodzących w zakres zadania własnego gminy (zgodnie z art. 7 ust. 1. ustawy o samorządzie gminnym), którym jest współpraca i działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 z późn. zm).

Ramy prawne aktywności gminy w tym obszarze stanowiła Uchwała Nr LX/490/24 z dnia 25 stycznia 2024 r. w sprawie przyjęcia Programu współpracy Gminy Brenna z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024.

Na realizację Programu zarezerwowano w budżecie gminy kwotę w wysokości 103 600,00 zł, w tym:

- na zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego - kwotę 5 600,00 zł;
- na zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym - kwotę 95 000,00 zł;
- na zadania z zakresu turystyki i krajoznawstwa – kwotę 3 000,00 zł.

W marcu 2024 r. ogłoszono otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych Gminy Brenna w 2024 roku, a ogłoszenie wyników nastąpiło w kwietniu 2024 r.

Dotacje na zadania publiczne z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego otrzymała Ochotnicza Straż Pożarna w Górkach Wielkich na zadanie pn. „Prowadzenie Orkiestry Dętej przy OSP Górki Wielkie” w kwocie 5 400,00 zł.

Dotacje na zadania publiczne z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym otrzymały:

- Rzymskokatolicka Parafia pw. Wszystkich Świętych w Górkach Wielkich na zadanie pn. „Wakacyjny wyjazd dla dzieci i młodzieży 2024” w kwocie 39 000,00 zł;
- Stowarzyszenie „SOS Wioski Dziecięce w Polsce” na zadanie pn. „Życie na uchwycie 2” w kwocie 14 000,00 zł.

- Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Śląska Hufiec Ziemi Cieszyńskiej na zadanie pn. „Obóz Harcerski nad jeziorem Białe” w kwocie 18 000,00 zł.

Dotację na zadania publiczne z zakresu turystyki i krajoznawstwa otrzymało Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Brennej na zadanie pn. „Zamki Jury Krakowsko-Częstochowskiej” w kwocie 3 000,00 zł.

Ponadto na podstawie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tryb małych zleceń, tzw. „małe granty” – pominięcie procedury konkursowej), dotacje otrzymały:

- Rzymskokatolicka Parafia pw. Wszystkich Świętych w Górkach Wielkich na zadanie pn. „Ferie zimowe dla dzieci i młodzieży 2024” w kwocie 10 000,00 zł;
- Stowarzyszenie Charytatywne "Dogonić Czas" na zadanie pn. „Wakacyjna Przygoda” w kwocie 8 000,00 zł;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Brennej Leśnicy na zadanie pn. „Wspólna zabawa” w kwocie 6 000,00 zł.

Zostały również udzielone dotacje na zadania w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu (na podstawie ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie oraz uchwały Nr XI/124/11 Rady Gminy Brenna z dnia 17 listopada 2011 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania zadania własnego Gminy Brenna w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu), na które zarezerwowano w budżecie gminy kwotę w wysokości 110 000,00 zł. Ogłoszenie konkursu nastąpiło lutym 2024 r., a ogłoszenie wyników i udzielenie dotacji w marcu 2024 r. Dotacje otrzymały:

- Ludowy Klub Sportowy „Beskid” Brenna na zadanie pn. „Realizacja programu szkolenia sportowego oraz startów w zawodach i rozgrywkach z zakresu piłki nożnej” w kwocie 31 000,00 zł;
- Klub Sportowy Spójnia 2020 na zadanie pn. „Rozwijamy młodych piłkarzy z Gminy Brenna” w kwocie 20 000,00 zł;
- Młodzieżowy Klub Sportowy Brenna-Górki na zadanie pn. „Szkolenie drużyn dziecięcych z piłki nożnej oraz z lekkiej atletyki” w kwocie 31 000,00 zł;
- Uczniowski Klub Sportowy Brenna-Górki na zadanie pn. „Z nami aktywniej w Gminie Brenna 2024” w kwocie 28 000,00 zł.

II.13 Administracja

Na dzień 31 grudnia 2024 r. w Urzędzie Gminy w Brennej zatrudnionych było 48 pracowników.

Wykaz etatów: Wójt – 1 etat, Zastępca Wójta – ½ etatu, Naczelnik Wydziału - ½ etatu, Skarbnik – 1 etat, Sekretarz – 1 etat, Kierownik referatu – 4 etaty, Kierownik USC – 1 etat, Pełnomocnik ds. ochrony informacji niejawnych – 1/8 etatu, Inspektor – 22 etaty, Informatyk – 1 etat, Podinspektor - 4 etaty, Referent – 5 etatów, Młodszy referent – 1 etat, Kierowca - 1 etat, Sprzątaczką – 1 etat, Goniec – 1 etat.

W Urzędzie Gminy w Brennej nie opracowano programu szkoleń. Pracownicy podnoszą kwalifikacje zawodowe na szkoleniach aktualizacyjnych otwartych, zgodnie z bieżącymi potrzebami w tym zakresie. W 2024 r. 26 pracowników podnosiło kwalifikacje zawodowe uczestnicząc w szkoleniach aktualizacyjnych otwartych.

II.14 Uchwały Rady Gminy

Zgodnie z art. 28aa ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym raport o stanie gminy powinien obejmować m.in. realizację uchwał rady gminy. W związku z tym zapisem dokonano analizy statystycznej oraz tematycznej uchwał Rady Gminy Brenna.

Łączna liczba uchwał, które podjęła Rada Gminy Brenna w 2024 roku wyniosła 109. Szczegółowe zestawienie prezentuje poniższa tabela.

Tabela 46. Liczba uchwał Rady Gminy Brenna w 2024 roku

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	suma
liczba uchwał	14	6	5	13	7	13	4	8	5	12	12	10	109

Źródło: opracowanie własne na podstawie BIP Brenna

W następnej tabeli przedstawiono zakres tematyczny uchwał. Należy podkreślić, że zakwalifikowanie tematyczne jest arbitralne i autorskie oraz uwzględnić fakt, iż wiele uchwał mieści się w kilku zakresach tematycznych.

Tabela 47. Liczba uchwał z podziałem na kategorie w Gminie Brenna w 2024 roku

	suma wg kategorii
Finansowe, podatki, opłaty	36
Mpzp	6
Gospodarka komunalna – mienie gminne, zamiana, sprzedaż, dzierżawa	20

Ochrona środowiska, regulaminy gospodarka śmieciowa i ściekowa	9
Oświata	2
Pomoc społeczna, sprawy społeczne, seniorzy	19
Organizacyjne, ustrojowe	17

Źródło: opracowanie własne na podstawie BIP Brenna

Największa liczba uchwał podjętych przez Radę Gminy Brenna dotyczyła kwestii finansowych.

Do najważniejszych uchwał należały zwłaszcza:

- Uchwała nr LXI/495/24 Rady Gminy Brenna z dnia 26 lutego 2024 r. w sprawie aktualności studium uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy Brenna oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Brenna;
- Uchwała nr LXIII/507/24 Rady Gminy Brenna z dnia 22 kwietnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Brenna;
- Uchwała nr LXIII/518/24 Rady Gminy Brenna z dnia 22 kwietnia 2024 r. w sprawie przystąpienia Gminy Brenna do Śląskiego Związku Gmin i Powiatów;
- Uchwała nr III/13/24 Rady Gminy Brenna z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie powołania Rady Seniorów Gminy Brenna oraz nadania jej statutu;
- Uchwała nr V/29/24 Rady Gminy Brenna z dnia 26 sierpnia 2024 r. w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie do sporządzenia zintegrowanego planu inwestycyjnego dla obszaru w rejonie góry Kotarz w Brennej;
- Uchwała nr V/30/24 Rady Gminy Brenna z dnia 26 sierpnia 2024 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Podkowcarnia”;
- Uchwała nr X/62/24 Rady Gminy Brenna z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brenna na lata 2025-2031;
- Uchwała nr X/63/24 Rady Gminy Brenna z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Brenna na rok 2025;
- Uchwała nr X/65/24 Rady Gminy Brenna z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad wnoszenia inicjatyw obywatelskich, zasad tworzenia komitetów inicjatyw uchwałodawczych, zasad promocji obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych oraz formalnych wymogów, jakimi muszą odpowiadać składane projekty;
- Uchwała nr X/69/24 Rady Gminy Brenna z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Brenna w miejscowości Górki Wielkie przy ulicy Spółdzielczej.

II.15 Gospodarka gruntami

W ramach gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości w 2024 r.:

1. Zbyto w drodze przetargu ograniczonego działkę **1793/17** położoną w Górkach Wielkich;
2. W trybie bezprzetargowym z przeznaczeniem na polepszenie zagospodarowania nieruchomości sąsiednich sprzedano następujące działki:
 - a. w Brennej działkę nr **4516/3** o pow. 0,0115 ha, oraz działkę nr **162/1** o powierzchni 0,0057 ha;
 - b. w Górkach Małych działkę nr **636/15** o powierzchni 0,0049 ha;
 - c. w Górkach Wielkich działki nr **1225/3 oraz 1228/1** o łącznej powierzchni 0,0323 ha oraz działkę nr **1793/17** o powierzchni 0,0192 ha.
3. Na rzecz Ochotniczej Straży Pożarnej w Górkach Wielkich sprzedano działki nr **1205/14 i 1869/53** położone w Górkach Wielkich oraz działkę **644/38** położoną w Górkach Małych o łącznej powierzchni 0,1950 ha.

W 2024 roku Gmina Brenna nabyła:

1. Na własność w trybie art. 98 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku ustawy o gospodarce nieruchomościami przeznaczone pod drogi następujące działki:
 - a. w obrębie Brenna **4 działki: nr 463/8, 489/25, 355/2, 359/8**, o łącznej powierzchni 0,0438 ha;
 - b. w obrębie Górki Małe **1 działkę: nr 39/10** o powierzchni 0,0222 ha;
 - c. w obrębie Górki Wielkie **10 działek: nr 857/7, 1951, 613/89, 613/91, 613/93, 613/95, 613/97, 613/99, 613/101, 613/103** o łącznej powierzchni 0,0763 ha.
2. W ramach komunalizacji mienia Skarbu Państwa na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 10 maja 1990 roku – Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 32, poz.191 ze zm.) Gmina Brenna przejęła dwie działki położone w Brennej oznaczone nr **1793/4, 1886/21** o łącznej powierzchni 0,1418 ha.

oraz jedną działkę położoną w Górkach Wielkich oznaczoną **nr 1869/71** o pow. 0,1583 ha zajęta w części pod drogę ulicę Sportową.

3. Na podstawie decyzji administracyjnej wydanych w sprawie nabywania gruntów pod drogi zgodnie z art. 73 ustawy z dnia 13 października 1997 roku Przepisy wprowadzające ustawę reformującą administrację publiczną Gmina Brenna nabyła **7 działek**:
 - a. oznaczone nr **650/3, 667/2, 1001/3** położone w Brennej o łącznej powierzchni 0,0190 ha;
 - b. oznaczone nr **83/2, 99/2, 101/2, 100/2** położone w Górkach Małych o łącznej powierzchni 0,0136 ha zajęta pod ul. Zamilerze.
4. W drodze zamiany działek gminnych z działkami osób prywatnych uregulowany został teren w Parku Turystyki w Brennej Centrum dzięki czemu Gmina nabyła dwie działki nr **1785/64 oraz nr 1785/66** o łącznej pow. 0,0459 ha, zajęte pod boisko wielofunkcyjne. W zamian Gmina Brenna zbyła prawo w działkach nr **1785/61** oraz nr **1785/62** o łącznej powierzchni 0,0380 ha. Poprzez umowę zamiany pomiędzy gminą, a osobami prywatnymi został także uregulowany teren przy ul. Olszyna w Górkach Wielkich, gdzie Urząd Gminy nabył działki nr **1169/27 i 1952** o łącznej powierzchni 0,0112 ha. Natomiast na rzecz osób prywatnych zbyto działki nr **1956** i nr **1954** o łącznej powierzchni 0,0172 ha.
5. W 2024 roku Gmina Brenna zakupiła 3 działki:
 - a. położoną w Górkach Małych pod poszerzenie ul. Halnej oznaczoną nr **532/1** o powierzchni 0,0313 ha
 - b. położoną w Górkach Wielkich pod poszerzenie ul. L. Skrzypka oznaczona nr **1157/39** o powierzchni 0,0061 ha
 - c. położoną w Górkach Wielkich pod rów odwadniający oznaczoną nr **61/3** o pow. 0,2210 ha

Ponadto, w 2024 roku zawarto 3 umowy najmu/dzierżawy gruntów z tego:

- - 1 umowa z przeznaczeniem miejsca pod paczkomat,
- - 1 umowa z przeznaczeniem pod stanowisko handlowe,
- - 1 umowa z przeznaczeniem na cele rekreacyjne i przydomowe.

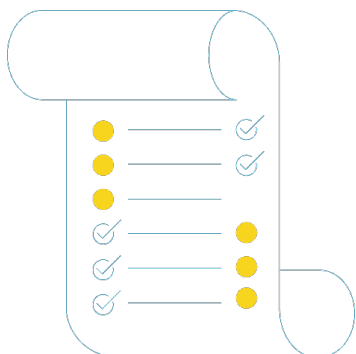
Odszkodowania za działki, które przeszły z mocy prawa na własność gminy zgodnie z art. 98 ust.1, 3 ustawy z dnia 21.08. 1997 r. o gospodarce nieruchomościami:

- w 2023 r. wypłacono łącznie 81 216,14 zł
- w 2024 r. wypłacono łącznie 67 962,00 zł

W trakcie procedury o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pod rozbudowę i przebudowę ul. Hołcyna zgodnie z Decyzją nr 6 znak WB.6740.1431.2021.DP z dnia 20.12.2021 r. Starosty Cieszyńskiego za przejęte działki pod poszerzenie ul. Hołcyna w 2023 r. wypłacono- 269 515,00 zł

Zawarta została także umowa poddzierżawy terenów z przeznaczeniem pod parkingi płatne w Brennej Bukowej, zlokalizowanych na działkach Nadleśnictwa Ustroń, które Gmina dzierżawi.

III Podsumowanie

Podsumowanie niniejszego raportu stanowi syntezę najważniejszych informacji, które z jednej strony pozwalają na ocenę działań samorządu w 2024 roku, a z drugiej wpływają na określenie zaleceń, kluczowych w kontekście zadań przewidzianych czy też rekomendowanych do realizacji w okresie do końca 2025 roku.

Kluczowym warunkiem osiągnięcia sukcesu w realizacji postawionych w programie wyborczym celów jest konsekwencja w dążeniu do ich realizacji. Rok temu w podsumowaniu raportu wymieniłem w punktach kilka priorytetowych zadań. Powtórzę je tutaj odpowiednio wyróżniając kursywą i uzupełnię informacją o efektach.

- *prorowadzenie ostrożnej i zrównoważonej polityki finansowej* - co skutecznie było i będzie realizowane, a wyniki potwierdzają opinie Regionalnej Izby Obrachunkowej oraz wyniki finansowe,
- *realizacja inwestycji w zakresie ochrony środowiska - dokończenie budowy kanalizacji sanitarnej w rejonie Brennej Kormany – Leśników oraz realizacja rozbudowy kanalizacji sanitarnej w Brennej przy ul. Śniegociny*, co zostało zrealizowane, a ponadto zabezpieczono środki budżetowe na budowę kolejnego odcinka kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Dr. Kisiały,
- *rozpoczęcie procesu tworzenia planu ogólnego gminy (jego brak zdecydowanie utrudni procesy inwestycyjne po 2025 r.)*, co zostało zrealizowane i obecnie gotowy projekt planu ogólnego gminy jest uzgadniany i opiniowany przez wymagane prawem instytucje, poważnym wyzwaniem jest przeprowadzenie procesu uzgodnień z RDOŚ. Instytucja ta negatywnie odniosła się do projektu planu, artykułując zalecenia mogące skutkować nieakceptowalnymi dla gminy roszczeniami finansowymi właścicieli nieruchomości oraz istotnie ograniczyć możliwość kreowania rozwoju infrastruktury turystycznej, konieczne jest prowadzenie z RDOŚ dialogu w tej sprawie,
- *remont zabytkowego Przedszkola Publicznego w Brennej* - co zostało zrealizowane, a kolejnym celem jest zakończenie prac remontowych w innym obiekcie zabytkowym przy ul. Żagana w Górkach Wielkich,

- *sprawne przeprowadzenie inwestycji rozbudowa i przebudowa ul. Hołcyna w Brennej*, co zostało zrealizowane, bardzo potrzebne będzie w przyszłości poprawienie stanu i funkcjonalności dalszego odcinka tej ulicy, która obsługuje również duży ruch pieszy w kierunku Hali Jaworowej i Szlaku Utopca, modernizacja dalszego odcinka wymaga jednak pozyskania dużego obszaru pasa drogowego od Nadleśnictwa Ustroń,
- *realizacja zadania: budowa wodociągu w Górkach Wielkich - Nowy Świat (brak realizacji do końca 2025 r. skutkować będzie niemożnością uzyskania kolejnych subwencji w kolejnych latach)*, przygotowano modyfikacje dokumentacji projektowej i zabezpieczono finansowanie tej inwestycji, aktualnie prace budowlane trwają, bardzo potrzebne jest kontynuowanie rozbudowy sieci wodociągowej w tym rejonie w związku z fatalną jakością wody dostępnej poprzez odwierty lokalne, kluczowa będzie w tym zakresie możliwość pozyskiwania rządowego wsparcia finansowego dla tej inwestycji,
- *zabezpieczenie środków na zakup gruntu i zaprojektowanie PSZOK*, którego lokalizacja i koncepcja funkcjonowania została ustalona, zadanie zostało wykonane z nawiązką poprzez zmianę koncepcji z wykorzystaniem posiadanego już terenu, przygotowanie programu funkcjonalno-użytkowego i złożenie wniosku o dofinansowanie, konieczne jest przeprowadzenie zmian z MPZP i zabezpieczenie środków na cały projekt budowlany,
- *zabezpieczenie środków i przygotowanie działań prowadzących do spełnienia ilościowych obowiązków w zakresie segregacji odpadów (za brak osiągnięcia poziomów recyklingu grożą gminie sankcje finansowe)*, co jest realizowane przez projekt utworzenia PSZOK i wymaga kontynuacji w kolejnych latach,
- *konsekwentne wprowadzanie stref płatnego parkowania na terenach publicznych (wynika to wprost z zaleceń programu naprawczego finansów gminy)*, wynegocjowano nową umowę z operatorem płatnych parkingów na gruntach gminnych z uwzględnieniem okresów zwolnień istotnych dla zainteresowanych grup mieszkańców, powiększono obszar parkowania przy kościele w Brennej, konieczne jest dalsze powiększanie obszarów płatnego parkowania i ograniczanie możliwości uciążliwego pozostawiania pojazdów w pasach drogowych w centrach miejscowości poprzez organizację ruchu, skuteczne i szybkie działanie uniemożliwia jednak ustawa o drogach publicznych, która nie dopuszcza pobierania opłat w strefach parkowania płatnego w soboty i w niedziele, a ten okres w miejscowościach turystycznych stwarza największe problemy z parkowaniem pojazdów,
- *zagospodarowanie terenu rekreacyjno-turystycznego przy trasie rowerowej Via Ducalis*, co zostało zakończone i rozwinięte o powierzchnię parkingową na przyległym terenie, przed

nami zaprojektowanie i przeprowadzenie przetargu na budowę odcinka trasy rowerowej z Górek do Brennej,

- w zeszłorocznym podsumowaniu nie został poruszony wątek optymalizacja kosztów obsługi jednostek oświatowych, a był to bardzo intensywnie prowadzony proces analiz, konsultacji, szkoleń i negocjacji z dyrektorami placówek, wypracowano model wprowadzania zmian, który w pierwszym etapie został wdrożony w postaci przygotowania podstaw prawnych do utworzenia Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Brennej oraz rozpoczęciu procesu optymalizacji zatrudnienia, dalsza konsolidacja sieci szkół w Brennej będzie możliwa po wprowadzaniu przez rząd zmian w prawie oświatowym, które zostały zapowiedziane i rozpoczęto proces legislacyjny.

III.1 Wnioski

Katalog wniosków ma charakter otwarty – znajdują się w nim informacje uznane za kluczowe z punktu widzenia rozwoju gminy w 2024 roku. W treści raportu odnoszono się każdorazowo do sfer aktywności samorządu lokalnego wynikającej z przepisów prawa. Mając na uwadze czytelność opracowania zdecydowano się na umieszczenie w formie wniosków najważniejszych działań, które istotnie wpłynęły na rozwój społeczno-gospodarczy całej wspólnoty samorządowej.

Z punktu widzenia zobowiązań (rekomendacji) sformułowanych w „Raporcie o stanie gminy za rok 2023” zrealizowano je skutecznie i efektywnie, a zapisy przyjęte w minionym roku znalazły w bardzo wysokim stopniu potwierdzenie w działaniach.

1. Mienie gminne:

W zakresie gospodarki gruntami gminy:

- Zdiagnozowano kilka istotnych problemów i zagrożeń. Dla części z nich rozpoczęto kompleksowy program naprawczy;
- Rozwiązano z wymierną korzyścią finansową, trwający kilka lat spór wewnętrzny organów gminy i spółki dzierżawiącej parking przy hotelu w centrum Brennej. Po w pełni transparentnej procedurze i konsultacjach społecznych obciążony długoletnią umową dzierżawy bez prawa wypowiedzenia teren został sprzedany w cenie istotnie wyższej od ustalonej w operacie szacunkowym. Środki posłużą zgodnie z zapowiedziami na inwestycje w infrastrukturę publiczną, a spółka będzie mogła swobodnie prowadzić rozbudowę działalności, co już się dzieje i zwiększać wpływy podatkowe do budżetu.

Zagadnienie realizowania prawa własności na gruntach gminnych było i powinno dalej być w centrum uwagi.

- Prowadzone są kompleksowe analizy użytkowania terenów. Ich wynikiem jest wdrożenie wielu już postępowań w sprawie wykupu użytkowanych bezpodstawnie gruntów lub przywrócenia

swobodnego nimi dysponowania. Do Rady Gminy kierowane są kolejno wnioski o opiniowanie proponowanych regulacji, a następnie stosowne projekty uchwał. Zadanie to, ze względu na ustawowe regulacje dotyczące obrotu mieniem gminnym są długotrwałą procedurą, wymagającą także na początkowym etapie wydatkowania środków własnych gminy na podziały nieruchomości i ich wyceny. Zagrożeniem dla skutecznej realizacji procesu są potencjalne możliwości zasiadania długotrwale użytkowanych bezumownie terenów gminnych.

- Pozostaje nierozwiązany problem własności gruntów użytkowanych jako drogi publiczne. Jest to zadanie, które pozostawione przez kilkadziesiąt lat bez systemowej reakcji nie zakończy się w jednej kadencji i może być bardzo kosztowne. W tym zakresie prowadzone były dotychczas działania administracyjne jedynie o charakterze interwencyjnym. Wyzwaniem jest przygotowanie pełnej inwentaryzacji stanu prawnego dróg w tym weryfikacja możliwości uregulowania stanów prawnych, zgodności uchwał o sieci dróg gminnych i o ich przebiegu ze stanem faktycznym i aktualnymi potrzebami komunikacyjnymi. To bardzo duża praca przekraczająca obecne możliwości kadrowe urzędu, te zaś limitowane są możliwościami budżetu w zakresie środków na wynagrodzenia.
- Jednym z najważniejszych problemów związanym z majątkiem gminy jest dawna Stanica harcerska w Górkach Wielkich. Obiekty budowlane wraz z założeniem parkowym objęte są ochroną konserwatora zabytków. Ich stan systematycznie się pogarsza. Przywrócenie funkcjonalności obiektów przekracza możliwości finansowe gminy w przewidywalnej przyszłości. Konieczne jest znalezienie nabywcy lub partnera dla rewitalizacji obiektu. Jest to zadanie na 2025 r., a przygotowania są prowadzone.
- Kolejnym zadaniem związanym z gminnymi nieruchomościami są wymiany gruntów z PGL LP. Przeprowadzona analiza stanów prawnych i użytkowania terenu wykazała, że występują grunty zarządzane przez PGL LP, które są niezbędne lub żywotnie potrzebne do realizacji zadań własnych i celów rozwojowych gminy. Skutkiem tej analizy było wystąpienie do Nadleśnictwa Ustroń z propozycją uregulowania poprzez wymiany takich terenów. Wskazano 15 obszarów, a w szczególności teren powyżej zapory na Hołcynie, dla umożliwienia odtworzenia rekreacyjnego użytkowania, tereny parkingów urządzonych na Bukowej, dla których mamy jedynie umowę dzierżawy z możliwością wypowiedzenia, teren przy narciarskich trasach biegowych na Leśnicy. Negocjacje, co do zakresu wymian, sposobu rozliczeń i formy praw do terenu są dalej prowadzone z Nadleśnictwem Ustroń i RDLP w Katowicach. Zagrożeniem procesu jest przyjęta przez PGL LP zasada wymiany gruntów wg. wyceny ich wartości rynkowej. Oferowany do wymiany przez gminę teren leśny będzie istotnie tańszy od gruntów leśnych wg.

planu urządzani lasu, faktycznie niezalesionych, a przeznaczonych w planie miejscowym na zupełnie inne funkcje w tym np. usługowe.

2. Infrastruktura

- Wycofano się z nieefektywnego i nierokującego szans na osiągnięcie celów ekonomicznych i ekologicznych udziału gminy w klastrze energetycznym powiatu cieszyńskiego. Po analizach zaproponowano Radzie Gminy alternatywny program budowy zwiększania udziału OZE w bilansie energetycznym gminy i zapoczątkowano dziania organizacyjne prowadzące do utworzenia spółdzielni energetycznej. Jednym z wątków dążenia do tego celu jest przygotowanie dokumentacji, wygospodarowanie środków własnych i złożenie wniosku o dofinansowanie budowy instalacji OZE na obiektach publicznych o łącznej mocy 150kW.
- Zintensyfikowano prace remontowe na drogach gminnych prowadzone siłami i środkami ZBGK. Pozwalało to na efektywne w naszych realiach zwiększanie ilości odcinków dróg urządzonych w przyzwoitym standardzie (płyty betonowe). Stanowi to uzupełnienie remontów częściowych dróg prowadzonych w drodze przetargu w technologii nakładek asfaltowych. Do czasu poprawy sytuacji finansowej gminy do poziomu umożliwiającego zlecenie w formie przetargów prac budowlanych, na drogach w różnych technologiach i adekwatnej ilości do oczekiwań, stosowane rozwiązanie jest efektywne i elastyczne. Pozwala także na wsparcie materialne w realizacji remontów przez zainteresowanych mieszkańców. Tym sposobem budujemy więcej za mniej i aktywizujemy społeczność mieszkańców.
- W 2024 r. korzystając z zasobów ZBGK i środków z odszkodowań za zniszczenia powodziowe, odtworzyliśmy z nawiązką zniszczenia spowodowane klęską żywiołową. Szczegóły opisane zostały w dziale: II.10. Działania na rzecz bezpieczeństwa - Bezpieczeństwo przeciwpowodziowe.
- Wprowadziliśmy do rejestru regionalnych tras rowerowych woj. śląskiego nową trasę nr 619 ze Strumienia do Szczyrku, opracowaliśmy koncepcję przebiegu tej trasy oraz audyt potwierdzający spełnienie warunków określonych dla tego typu inwestycji. W budżecie zarezerwowaliśmy środki na zlecenie programu funkcjonalno-użytkowego trasy, na odcinku od Górek Wielkich do centrum Brennej. Działania te dają realną szansę na pozyskanie dofinansowania dedykowanego dla tego projektu, ujętego w Strategii Zintegrowanego Rozwoju Terytorialnego Aglomeracji Beskidzkiej na lata 2021-2027. Zagrożeniem dla przeprowadzenia tego projektu są nieuregulowane stany prawne kilku nieruchomości obejmujących wały potoku Brennica, po których prowadzona ma być trasa.
- Zakończono budowę kanalizacji sanitarnej na obszarze Aglomeracji Skoczów – zadanie 4 rozbudowy sieci Brenna Kormany – Leśników. Pozwoli to (po przyłączeniu budynków do sieci) na spełnienie warunku skanalizowania Aglomeracji w gminie Brenna, na wymaganym poziomie

98 %, realizując ustawowy obowiązek w zakresie gospodarki wodno-ściekowej (dyrektywa ściekowa UE, Prawo wodne, KPOŚK). Wypełnienie warunków formalnych w zakresie poziomu przyłączy do sieci kanalizacyjnej pozwoli w przyszłości swobodnie wybierać najbardziej adekwatną formę prowadzenia gospodarki ściekowej (sieć, zbiorniki bezodpływowe, oczyszczalnie przydomowe).

3. Przestrzeń publiczna

Jakość wizualna i techniczna przestrzeni w centrum Brennej jest stanowczo nieadekwatna do aspiracji rozwojowych gminy.

- Wygospodarowano środki własne, opracowano dokumentację i w 2025 r. złożono wniosek o dofinansowanie projektu „Spotkajmy się w sercu Beskidów” polegającego na podniesieniu jakości dwóch obszarów przestrzeni publicznej.
- Wynegocjowano z ze spółką Tauron Dystrybucja porozumienie o poprawie wizualnej jakości przestrzeni publicznej w rejonie budynkowej stacji transformatorowej obok urzędu gminy. Spółka wykonała odnowienie zdewastowanej elewacji budynku, przygotowując przestrzeń i wyrażając zgodę na wprowadzenie na ściany wielkopowierzchniowego muralu nawiązującego to tematyki ludowej lub przyrodniczej.
- Wynegocjowano umowę dzierżawy na okres 7 lat gruntu prywatnego obejmującego plac zabaw przy amfiteatrze. Umożliwi do planowane w 2025 r. przywrócenie funkcjonalności tego centralnego terenu jako placu zabaw dla najmłodszych.
- Podnosimy jakość utrzymywania przestrzeni wzdłuż potoku Brennica, centrum Brennej i obszarów rekreacyjnych Górkach Wielkich (Brandys, trasa rowerowa). Koncentrujemy się na miejscach związanych obszaru z działalnością handlową, usługową, turystyczną. Będziemy ten kierunek kontynuować. Zakres potrzeb jest olbrzymi, a ich stopniowa realizacja to wyzwanie na więcej niż jedną kadencję. Warto wymienić najistotniejsze ze względu na potencjał rozwojowy gminy i jakość usług publicznych: zadanie widowni amfiteatru w Brennej, przebudowa kładki dla pieszych nad Brennicą na tyłach amfiteatru, zmiany organizacji ruchu i rozwiązanie problemów uciążliwego parkowania na ul. Sportowej i Jawornik w Brennej oraz Sportowej w Górkach Wielkich, rozbudowa usług związanych z obsługą ruchu turystycznego przy Brandysie w Górkach Wielkich, przygotowanie w podstawowej funkcjonalności boiska piłkarskiego w rejonie stancy w Górkach Wielkich.

Gmina Brenna nie powinna być kojarzona głównie z rekreacją polegającą na darmowym korzystaniu z infrastruktury turystycznej, pobycie na łonie natury z możliwością grillowania, bezpłatnego parkowania i pozostawiania śmieci w dowolnym miejscu. Do zmiany wizerunku droga jeszcze daleka. Jest to zadanie na minimum całą kadencję.

4. Usługi publiczne

- Zoptymalizowano hybrydowy system dowozu dzieci niepełnosprawnych do ośrodków rewalidacyjnych i szkół specjalnych łącząc wykorzystanie zakupionych w poprzedniej kadencji nowych pojazdów z usługami zewnętrznego przewoźnika. Pozwala to na elastyczne, ekonomicznie realizowanie tego ustawowego zadania oraz wykorzystanie pojazdów na potrzeby Urzędu Gminy.
- Wprowadzono zmiany w systemie płatnego parkowania z uwzględnieniem potrzeby rotacji pojazdów i dostępności miejsca oraz konsultując z zainteresowanymi grupami mieszkańców okresy zwolnione z opłat. Należy zwrócić uwagę, że pozostawienie parkingów publicznych bez poboru choćby minimalnej opłaty powoduje chroniczny brak wolnych miejsc zwłaszcza w sezonie turystycznym i weekendy.

Uporządkowanie problemu parkowania w centralnych miejscach Brennej i Górek oraz w rejonie wyjść na szlaki turystyczne będzie przedmiotem zainteresowania władz gminy w całej bieżącej kadencji. Prowadzone w tym celu będą działania związane z własnością terenów i organizacją ruchu na drogach publicznych.

5. Oświata

Jak wykazano w kilku miejscach raportu koszty realizacji zadań oświatowych stanowią prawie połowę wydatków budżetowych.

Tabela 48. Poglądowe zestawienie wydatków oświatowych z subwencji i środków własnych dla wybranych placówek oświatowych

Placówka oświatowa	Miejscowość	Liczba uczniów w ogółem	Kwota subwencji oświatowej	Wydatki całkowite placówki	Liczba etatów ogółem	Finansowanie z budżetu gminy	Finansowanie z budżetu gminy na ucznia	Etaty na ucznia
Szkoła Podstawowa nr 1	Brenna	314	5 286 631	8 905 134	60	3 241 383	10 315	0,19
Szkoła Podstawowa nr 2	Brenna	162	2 811 738	4 684 499	33	1 714 860	10 603	0,20
Szkoła Podstawowa	Górki Wielkie	483	8 829 103	11 024 243	78	1 552 882	3 214	0,16
RAZEM		959	16 927 472	24 613 877	171	6 509 125		

Źródło: opracowanie własne

Koszty te systematycznie rosną i będą rosły jeszcze szybciej ze względu na postępujący niż demograficzny oraz rosnące wydatki na wynagrodzenia nauczycieli wynikające z projektowanych zmian do ustawy karta nauczyciela (m.in. wzrost kwot nagród jubileuszowych, wzrost odpraw emerytalno-rentowych na 6-cio lub 12-sto miesięczne, rozszerzenie możliwości do nabycia prawa w celu skorzystania z rocznego płatnego urlopu dla poratowania zdrowia). Rośnie ilość orzeczeń o potrzebie

kształcenia specjalnego skutkujących wzrostem zatrudnienia nauczycieli specjalistów (nauczyciele współorganizujący proces kształcenia, pedagodzy specjaliści, psychologowie i inni). Subwencja oświatowa nie pokrywa w całości kosztów zadań oświatowych. Rosnącą lukę oświatową uzupełniamy z naszego budżetu kosztem ograniczenia innych usług publicznych. Sytuacja ta budzi obawy o stabilność finansów w wielu samorządach. W naszej trudnej sytuacji budżetowej tym bardziej wymaga działań uprzedzających skierowanych na poprawę efektywności ekonomicznej realizacji zadań oświatowych. Poza dyskusją jest spełnianie wszystkich wymogów określonych w przepisach prawa oświatowego. W tym zakresie nadzór prowadzi państwo poprzez swoje organy. Gmina zarządza stroną organizacyjną tej działalności. Jako organ zarządzający powinna zgodnie z ustawą o finansach publicznych prowadzić tę działalność w sposób „zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy”. Wszystkie podejmowane działania temu służą.

Na 2025 r. planowane są kolejne etapy działań, w tym: wdrożenie funkcjonowania Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Brennej, wprowadzenie w życie nowych arkuszy organizacji pracy szkół i przedszkoli, dalsza reorganizacja placówek oświatowych (o ile wprowadzone zostaną zapowiadane zmiany w prawie oświatowym).

6. Finanse gminne

Rok 2024 to realizacja budżetu zaprojektowanego i przyjętego przez poprzedników i kolejny etap w trudnym okresie naprawy wskaźników ekonomicznych. Od 2020 r. ponosimy twarde konsekwencje błędów w polityce finansowej gminy.

Tabela 49. Zestawienie wartości wykupu obligacji wyemitowanych w ramach programu naprawczego w 2021 r.

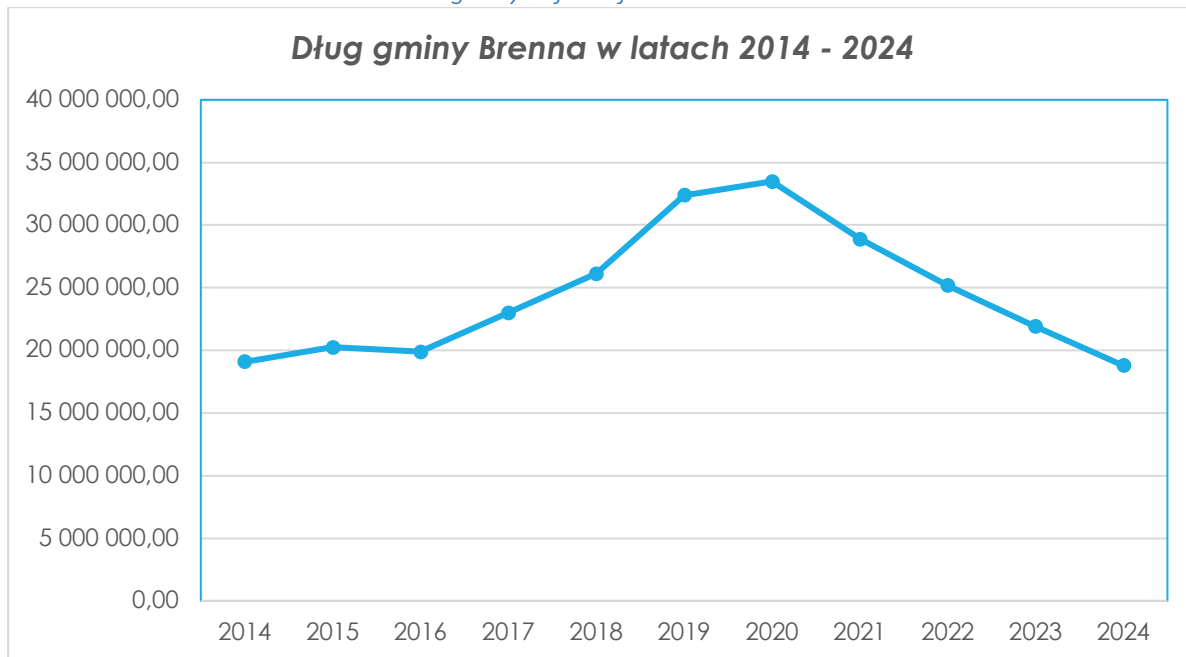
Seria	Data wykupu	Marża	Ilość	Wartość
A21	2025-05-25	2,5%	300	300 000,00 zł
B21	2026-05-25	2,5%	400	400 000,00 zł
C21	2027-05-25	2,5%	600	600 000,00 zł
D21	2028-05-25	0,85%	1 300	1 300 000,00 zł
E21	2029-05-25	0,85%	1 300	1 300 000,00 zł
F21	2030-05-25	0,85%	1 300	1 300 000,00 zł
G21	2031-05-25	2,5%	1 305	1 305 000,00 zł
Razem:			6 505	6 505 000,00 zł
Odsetki wg stanu na dzień 31.12.2024 r.:				2 041 097,40 zł

Źródło: opracowanie własne

Konieczność spłaty kapitału i odsetek oraz brak możliwości zaciągania nowych kredytów powodował ograniczenia i trudności praktycznie we wszystkich aspektach działalności organu wykonawczego gminy.

- Stan zadłużenia na 31.12.2023 r. – 21.907.942,17 zł, koszty obsługi długu – 1 759 907,96 zł
- Stan zadłużenia na 31.12.2024 r. – 18 778 406,17 zł, koszty obsługi długu – 1 315 354,55 zł
- Planowany stan zadłużenia na 31.12.2025 r. – 16 024 287,03 zł, plan na koszty obsługi długu – 1 200 000,00 zł

Tabela 50. Kwota zadłużenia budżetu gminy w funkcji czasu.

Źródło: opracowanie własne

Szczególnie bolesny był chroniczny problem wygospodarowywania środków na dokumentację dla projektów inwestycyjnych z dostępnym wsparciem finansowym z różnego rodzaju środków zewnętrznych.

Mimo tego przeprowadzono niezbędne prace przygotowawcze dla kilku zadań istotnych dla rozwoju gminy i jako takich wskazanych w programie wyborczym.

W szczególności był to:

- projekt trasy rowerowej do centrum Brennej i budowa PSZOK.
- modyfikacje dokumentacji projektowej do realizacji zadań inwestycyjnych w zakresie wodociągów i kanalizacji, dla których przetargi rozstrzygnięto już w 2025 r.

Rok 2025 będzie okresem domykania prac przygotowawczych i projektowych dla tych rozpoczętych przedsięwzięć oraz zabezpieczania ich finansowania w zakresie udziałów własnych, a następnie składania wniosków o dofinansowanie. Będzie też czasem kontynuacji naprawiania finansów gminy, co od początku kadencji jest zgodnie z programem wyborczym realizowane. Pierwsze efekty można już ocenić po wyniku finansowym realizacji budżetu w 2024 oraz po opiniach RIO z jego wykonania.

Tabela 51. Dochody Gminy Brenna wykonane w 2024 r. - synteza

Dochody	Kwota	W stosunku do roku 2023
Dochody ogółem	79 647 571,66 zł	+25,01 %
Dochody ogółem na mieszkańca	7 146, 48 zł	+ 25,32 %
Dochody własne na mieszkańca	3 601,44 zł	

Źródło: opracowanie własne

Ostatnia wartość z powyższej tabeli wskazuje na poziom samodzielności finansowej jednostki i poziom elastyczności budżetu.

Ponadto pierwszy raz od kilku lat RIO nie wniosła uwag bądź zastrzeżeń do projektu budżetu przygotowanego na 2025 r.

Szanowni Państwo

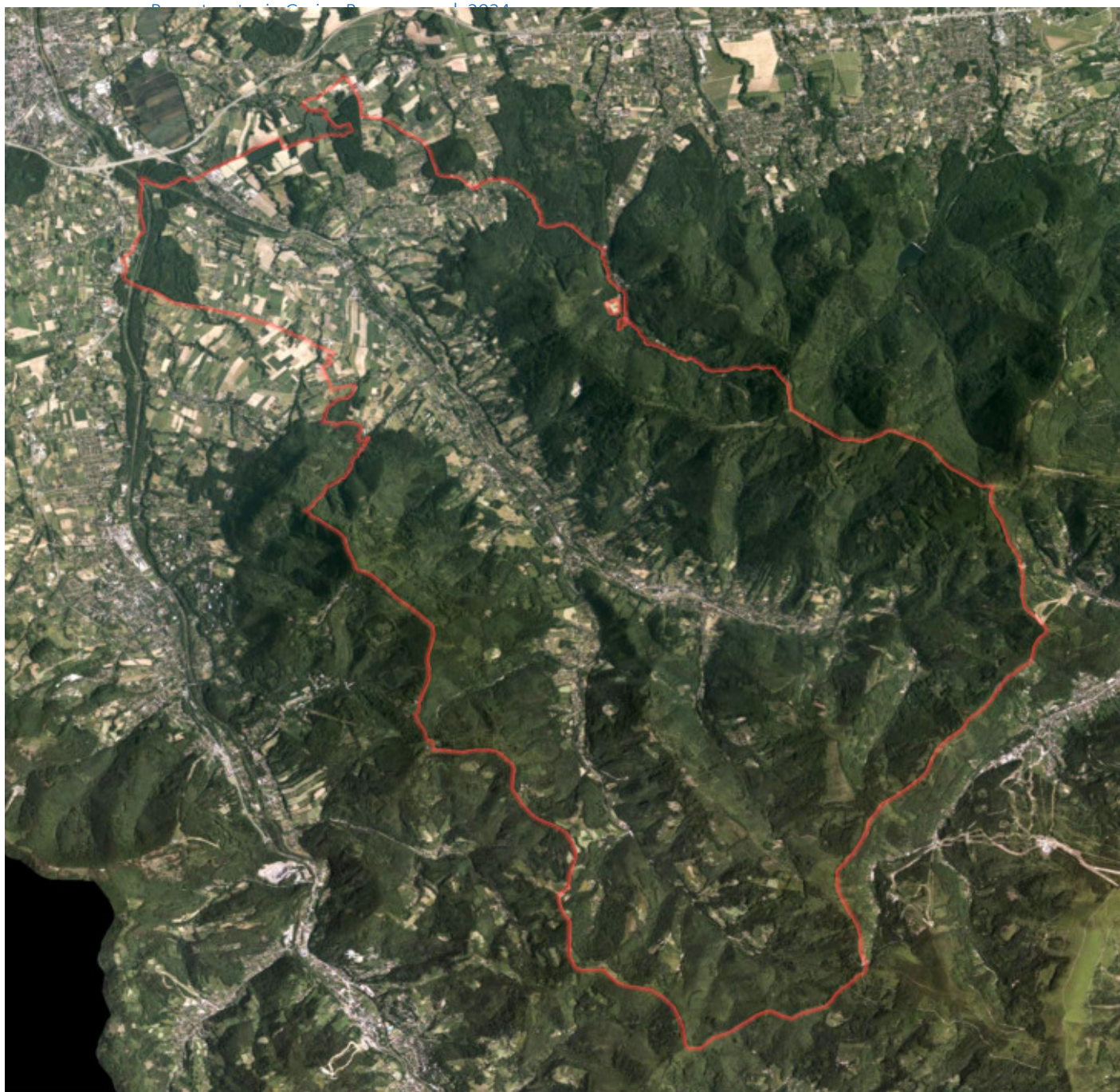
Realizujemy program wyborczy. Pokonujemy problemy te, o których wiedzieliśmy i te, które pojawiają się niespodziewanie na naszej drodze. Wiemy, co chcemy osiągnąć. Stabilny rozwój naszej gminy dający trwałe źródła utrzymania mieszkańcom, sprawną administrację, usługi publiczne na dobrym poziomie, estetyczną i sprzyjającą zdrowemu trybowi życia przestrzeń publiczną, zadowalającą infrastrukturę. To zadania na więcej niż jedną kadencję.

Aktualnie tworzymy trwałe podstawy do realizacji tych celów. Poprzeczka jest wysoko, ale jak cytowałem rok temu podczas ślubowania:

„Robimy to nie dla tego, że jest to łatwe, ale właśnie dla tego, że to jest trudne”.

Spis tabel

Tabela 1. Podstawowe dane ilościowe – Gmina Brenna	11
Tabela 2. Brenna w liczbach w latach 2020-2023	13
Tabela 3. Podstawowe dane budżetowe.....	17
Tabela 4. Realizacja planu dochodów w 2024 roku w Gminie Brenna.....	18
Tabela 5. Realizacja planu dochodów w 2024 roku w Gminie Brenna według działów klasyfikacji budżetowej.....	18
Tabela 6: Wykonanie dochodów Gminy Brenna w układzie WPF w 2024 roku	21
Tabela 7. Realizacja planu wydatków w 2024 roku w Gminie Brenna	22
Tabela 8. Realizacja planu wydatków ogółem w 2024 roku w Gminie Brenna według działów klasyfikacji budżetowej.....	22
Tabela 9. Wartości zrealizowanych w 2024 roku wydatków majątkowych według działów.....	24
Tabela 10. Dotacje podmiotowe udzielone z budżetu Gminy Brenna dla jednostek spoza sektora finansów publicznych w 2024 roku.....	25
Tabela 11. Wykonanie planu dotacji celowych udzielanych z budżetu Gminy dla jednostek spoza sektora finansów publicznych.....	26
Tabela 12. Inwestycje majątkowe o najwyższych kosztach (wydatki poniesione w 2024 r.).....	27
Tabela 13. Wykonanie wydatków Gminy Brenna w układzie WPF w 2024 roku	27
Tabela 14. Stan zobowiązań na dzień 31.12.2024 roku.....	28
Tabela 15. Inwestycje i realizowane projekty w 2024 r. wraz ze źródłami finansowania.....	30
Tabela 16. Sytuacja demograficzna w Gminie Brenna w latach 2022-2024.....	31
Tabela 17. Odpady zgromadzone selektywnie w 2024 roku na terenie Gminy Brenna.....	32
Tabela 18. Łączna liczba wychowanków oraz zatrudnionej kadry pedagogicznej w poszczególnych jednostkach oświatowych w 2024 r.....	34
Tabela 19. Dotacje dla przedszkoli niepublicznych w 2024 r.....	36
Tabela 20. Infrastruktura i zatrudnienie w OPKiS w Brennej w 2024 r.....	39
Tabela 21. Budżet biblioteki w Brennej	48
Tabela 22. Liczba czytelników i książek w 2022,2023 i 2024 roku – bibliotek w Brennej łącznie z filią.....	49
Tabela 23. Formy, liczba świadczeń i kwoty przeznaczone na zadania w 2024 r.	53
Tabela 24. Zasiłek celowy - program „Posiłek w szkole i w domu”.....	54
Tabela 25. Zakup posiłków - program „Posiłek w szkole i w domu”.....	54
Tabela 26. Typ osób objętych programem FE PŻ 2023.....	55
Tabela 27. Rodzaje i liczba świadczeń.....	55
Tabela 28. Liczba złożonych wniosków oraz kwota – dotyczy. pomocy materialna o charakterze socjalnym.....	56
Tabela 29. Rodzaj i kwota świadczeń: świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny.....	57
Tabela 30. Liczba rodzin i osób którym wydano KDR.....	58
Tabela 31. Rodzaj i kwota świadczeń: świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny.....	60
Tabela 32. Liczba i kwota świadczeń.....	61
Tabela 33. Liczba i kwota świadczeń.....	62
Tabela 34. Liczba wydanych zaświadczeń.....	62
Tabela 35. Kontrole związane z naruszeniem przepisów dotyczących ochrony środowiska w 2024 r.	64
Tabela 36. Dynamika wszczęć, przestępstw stwierdzonych wraz z wykrywalnością w kategorii przestępczość ogółem na przestrzeni lat 2020-2024.....	65
Tabela 37. Liczba zgłoszeń w Gminie Brenna z rozbiciem na sołectwa w porównaniu lat 2020-2024.....	65
Tabela 38. Liczba zdarzeń drogowych na terenie Gminy Brenna w 2024 r.....	65
Tabela 39. Liczba zdarzeń z udziałem nietrzeźwych kierujących na terenie Gminy Brenna w 2024 r.	65
Tabela 40. Koszty funkcjonowania poszczególnych jednostek OSP w 2024 r.	67
Tabela 41. Charakterystyka zdarzeń i interwencji PSP w Gminie Brenna w 2024 r.	67
Tabela 42. Szczegółowe zestawienie najczęstszych grup obiektów, w których jednostki prowadziły działania w związku z wystąpieniem pożarów w 2024 r.	67
Tabela 43. Liczba i rodzaj miejscowych zagrożeń odnotowanych przez PSP Cieszyn na terenie Gminy Brenna w 2024 r.....	68
Tabela 44. Wyposażenie magazynu przeciwpożarowego.....	68
Tabela 45. Zestawienie kosztów robocizny w ramach prac remontowych i konserwacyjnych realizowanych przez ZBGK (bez materiałów)	71
Tabela 46. Liczba uchwał Rady Gminy Brenna w 2024 roku	74
Tabela 47. Liczba uchwał z podziałem na kategorie w Gminie Brenna w 2024 roku.....	74
Tabela 48. Poglądowe zestawienie wydatków oświatowych z subwencji i środków własnych dla wybranych placówek oświatowych.....	85
Tabela 49. Zestawienie wartości wykupu obligacji wyemitowanych w ramach programu naprawczego w 2021 r.....	86
Tabela 50 Kwota zadłużenia budżetu gminy w funkcji czasu.....	87
Tabela 51 Dochody Gminy Brenna wykonane w 2024 r. - synteza.....	87

Sita Natury

Urząd Gminy Brenna
ul. Wyzwolenia 77
tel. + 48 33 853 62 22
poczta@brenna.org.pl